

8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Değerler Açısından İncelenmesi

Examination of Texts in 8th Grade Turkish Textbooks in Terms of Values

Özlem OLTULU¹

Muhammed ALAN²

Atıf:

Oltulu, Ö., Alan, M., (2023). 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Değerler Açısından İncelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(14), 114-140, DOI: 10.57135/jier. 1248862

Öz

Bu çalışmanın amacı 8. Sınıf Türkçe ders kitabında hangi değerlerin yer aldığını ve bu değerlerin metin türlerine göre dağılımını belirlemektir. Araştırma için Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından onaylanan ve 2021-2022 eğitim öğretim yılında okutulan MEB Yayınevi 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma metinleri, şiirler ve serbest okuma metinlerinden oluşan 32 metin incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemine göre düzenlenen bu çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden doküman tarama tekniği kullanılmıştır. İlk olarak Türkçe ders kitabındaki her bir metin Türkçe dersi öğretim programında yer alan on kök değer ile literatürde en çok yer alan milli ve manevi değerlerin yer alma durumuna göre incelenmiştir. Her metnin detaylı bir şekilde analiz edilmesinden sonra değerler metin türlerine göre ayrıca incelenmiştir. Bu incelemede metinler yer alan değerlere yer verme durumuna göre değerlendirilmiştir. Buna göre de değerlerin ağırlıklı olarak hangi tür metinler aracılığıyla verildiği tespit edilmiştir. Çalışmanın veri kaynağını oluşturan metinler doküman analizine tabi tutulmuştur. Sonuç olarak ders kitabı metinlerinde bulunan değerlere bakıldığında sevgi, kültürel mirasa sahip çıkma, dostluk, çalışkanlık en fazla bahsedilen değerler olurken; alçakgönüllülük, adil olma, estetik, iyimserlik en az bahsedilen değerler olmuştur. Empati değeri ile ilgili ifade tespit edilememiştir. Kalbim Rumeli’de Kaldı, Canberra ve Kınalı Ali’nin Mektubu değer çeşitliliğinin en fazla görüldüğü metinlerdir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, değerler eğitimi, 8. sınıf türkçe dersi, türkçe kitabındaki metinlerde değerler.

Abstract

The aim of this study is to determine which values are included in the 8th grade Turkish textbook and the distribution of these values according to text types. For the research, 32 texts consisting of reading texts, poems and free reading texts in the 8th grade Turkish textbook prepared by the Ministry of National Education Board of Education and Discipline and taught in the 2021-2022 academic year were examined. On the other hand, listening/watching texts in the textbook were not included in the research. In this study, which was organized according to the qualitative research method, data were obtained by using document analysis, one of the qualitative data collection methods. First of all, each text in the Turkish textbook was examined in terms of the values it conveyed. Accordingly, it has been observed that a value in a text occurs in different numbers in different parts of the text. After analyzing each text in detail, the values were also examined according to the text types. In this review, the texts were evaluated in eleven categories as comics, essays, epics, anecdotes, travel writings, stories, articles, novels, conversations, poems, and theater genres. Accordingly, it has been determined which type of texts the values are mostly given. The texts constituting the data source of the study were subjected to document analysis. As a result, the number of values found in the texts in the 8th grade Turkish textbook is as follows, from high to low: love, protecting cultural heritage, friendship, being kind, patriotism, hard work, self-confidence, respect, courage, honesty, greeting, compassion-compassion, sacrifice, tolerance, doing good, giving importance to family unity, being sharing, responsibility, helping-solidarity, optimism, leadership, hospitality, cleanliness, being fair, being humble, being able to think independently and freely, and developing aesthetic feelings. The

¹Türkçe Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Sinop-Türkiye ozlem353757@gmail.com, orcid.org/0000-0002-2556-500

²Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Samsun-Türkiye, mserkanalan@gmail.com, orcid.org/0000-0003-1294-7034

expression about the empathy value could not be determined in the texts. My Heart Stayed in Rumelia, Canberra and Kınalı Ali's Letter are the texts where the diversity of values is seen the most.

Keywords: Values, values education, 8th grade turkish lesson, values in turkish texts

GİRİŞ

Değer, "layık" veya "güçlü" anlamına gelen Latince valare kelimesinden gelir. Znaniecki'nin bu kavramı ilk kez sosyal bilimlerde kullandığı bilinmektedir (Bilgin, 1995). Öncül (2000) değer kavramını "bir varlığa veya kavrama atfedilen önem veya üstünlük derecesi" olarak tanımlamıştır. Değerler kişisel tercihler değildir, değerler neyin iyi neyin kötü olduğu fikrine dayalı yargılardır (Veugelers & Wedder, 2003). Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğünde değer, "bir ulusun sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini içine alan maddi ve manevi öğelerin hepsi" olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2023) Değerler toplumdaki bireylerin iyi ya da kötünün ne olduğunu belirlemelerine yarayan örnek hâl ve hareketlerdir. Neyin yararlı neyin zararlı olduğunu etkili bir şekilde belirleyen ideal davranışlardır. Tanımı herkese göre değişmekle birlikte değerler temelde toplum üyelerine neyin önemli olduğunu ve neye öncelik verilmesi gerektiğini, yani nasıl yaşamaları gerektiğini söyler (Yazıcı, 2006). Değer çoğunlukla bireyin neye önem verdiği, kendisi için neyin iyi ve arzu edilebilir olduğu ve çıkarları açısından neyi elde etmeye çalıştığı ile ilgilidir (Spillman & Strand, 2013).

Değerler, bireyin kişiliğini, davranışlarını ve hayata bakışını etkiler, değerlerin edinilmesi, içselleştirilmesi ve kişinin yaşamında uygulanması gerekir. Bu durum geçici bir süreç değil, aksine değerler eğitimi yaşam boyu devam eden bir süreçtir (Yaman, 2016). Özellikle okul çağındaki çocuk ve gençlerin toplumsal değerler konusunda çok fazla duyarlı olmadıkları gözlenmektedir. Bu yüzden okul çağındaki bireylere değerlerin belli bir sistem dâhilinde öğretilmesi gerekmektedir, bu da değerler eğitimi sayesinde mümkün olmaktadır (Özer, 2019).

Öğretmen, aile aracılığıyla çocuğu yetiştiren kişidir ve okul, bu eğitimin verildiği yerdir. Öğretmenler rol model olarak hareket eder ve öğrencilerin istenen değerlere ulaşmalarına yardımcı olmak için ders kitaplarını kullanır.

Ders kitapları toplumların bireylerde görmek istedikleri değerler doğrultusunda hazırlanır ve uygulanırsa amacına ulaşma şansı yüksektir. Eğitimin ilk kademesinden itibaren kullanılacak ders kitaplarının milli ve manevi değerlere göre hazırlanması önemlidir (Özer, Kalkan, Aksoy, Deniz, & Koktaş, 2022). Ders kitapları hem anadil öğrenimini hem de değerler eğitimi sağlar (Coşkun & Taş, 2014; Demirel, 2010). Türkçe dersleri, öğrencilerin anadil becerilerini ve temel değerlerimizi geliştirmek için tasarlanmış bir derstir (Akyol, 2010). Türkçe derslerinde değerler metin yoluyla öğretilir. Nitelikli edebî metinler sayesinde hem ulusal hem de evrensel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek mümkündür (Öz, 2012; Yurt & Arslan, 2012). Türk eğitim sisteminin temel unsurları olan dilin kullanımı ve Türkçe eğitimi çerçevesinde anadil becerilerinin kullanılması Milli Eğitim Temel Kanunu'nda resmen yer almaktadır. Bu kanuna göre, Atatürk ilke ve inkılaplarının yanı sıra Türk ulusçuluğuna da bağlı, Türk ulusunun tüm değerlerini içselleştiren ve gelişmesini sağlayan, aile bireylerini ve memleketini seven, Türkiye milletine karşı vazife ve mesuliyetinin farkında olan ve bunu uygulayan kişiler yetiştirme amacını da içerdiği görülmektedir. Değer oluşumunu gerçekleştirebilecek dersler arasında içerik açısından en uygun olan ders Türkçedir (Doğan & Gülüşen, 2014).

Milli kültürümüz dil yoluyla nesilden nesile aktarılır. Bir ülkenin kültürüyle birlikte aktarılan değerler de dil aracılığıyla edinilebilir. Anadilimizi öğretirken sadece dili ve gramer kurallarını öğretmek yetmez, değerlerimizi de içselleştirmemiz gerekir. Değerler de metinler aracılığıyla nesilden nesile taşınır. Bu sebeple değerlerin aktarımında anadili eğitiminde ana kaynak olarak faydalanılan eserlerin kıymeti yüksektir (Özbay & Karakuş Tayşi, 2011)

Değerler eğitimi öğrencilerin olumsuz davranışlarını olumluya dönüştürmek için tek başına yeterli bir çözüm olmamakla birlikte önemli bir adımdır. Eğitim yoluyla değer kazanımı önce evde sonra okulda gerçekleşir. Modern zamanlarda, geleneksel aile yapılarındaki değişiklikler, okullara, özellikle öğretmenlere, değerleri aktarma konusunda daha büyük bir sorumluluk

vermiştir. Eğitim süreci, özellikle Türkçe dersinin ana materyali olan ders kitabı, değerlerin aktarılmasında büyük rol ve etkiye sahiptir. Değerler öğrencilere ders kitabı metinleri aracılığıyla iletilebilir. Öğrencilere metinler vasıtasıyla iletilmek üzere bir mesaj verilir. Öğrenciler iyiyi ve kötüyü ayırt eder, iyiyi içselleştirir.

Ders kitaplarında yer alan metinlerin büyük bir titizlikle seçilmesi gerekmektedir. Değerleri öğrencilere aktarırken bugünün durumunu göz ardı etmemeli ve ulaşılabilecek değeri belirlemek için bugünün ihtiyaçlarını dikkate almalıyız. Günümüzde bireylere aşılacak değeri belirlemek için becerilerin en önemlisi milli, manevi ve evrensel değerlere değer verebilme becerisidir. Bu bakımdan Türkçe derslerinin durumu ve önemi farklıdır. Türkçe dersleri öğrencilerin temel dil becerilerini geliştirir ve onlara metin aracılığıyla değerler aktarır (Yaman, Taflan, & Çolak, 2009).

Türkçe dersi, öğrencilere konuşma, okuma, yazma ve dinleme becerisini öğretmeyi ve öğrencileri bu becerilerle donatmayı amaçlar. Bu amaca ulaşmanın en önemli yollarından biri de ders kitabı metinleridir. Bu metinler aracılığıyla değerler öğrencilere aşılanır (Alan, 2012). Türkçe derslerinde en önemli materyal olan metin, değerlerin aktarılmasında da çok önemli bir kilit noktasıdır. Ders kitaplarındaki metinler çocuk edebiyatı eserlerinden oluşmaktadır. Çocuklar bundan sadece zevk almakla kalmaz, aynı zamanda değerler konusunda bir farkındalık da geliştirirler. Hikâye kahramanının yaşadığı olaylar, değer eğitiminin tezahürleridir. Çocuklara her zaman sözlü olarak iletilen ve onlara soyut gelen günlük hayatın kuralları bu ürünler sayesinde somutlaşır. Çocuklar, kahramanlar aracılığıyla ya kurallara uyarlar ya da uymadıklarında neler olduğunu öğrenirler. Metnin kahramanı sayesinde çocukların doğru ile yanlış ayırt ettikleri ve değerleri daha ısrarla benimsedikleri söylenebilir (Karatay, 2011).

Alinyazın incelediğinde Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin incelendiği çalışmalar olduğu görülmektedir. Türkben (2019) Türkçe ders kitaplarındaki metinleri ilettiği değerler açısından incelemiş, metinlerin değer aktarımında yetersiz kaldığını ve değerlerin dağılımında bir dengenin olmadığını belirtmiştir. Çapoğlu & Okur, (2015) farklı yayınevlerine ait 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki şiirleri incelemiş, incelenen kitaplarda verilen değerlerin çeşit ve sayısının farklı olduğunu belirtmiştir. Arseven, Yolcu, & Kılıç, (2018) ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki metinleri değer eğitimi açısından incelemiş ve sevgi değerinin en fazla yer alan değer olduğunu belirtmiştir. Doğan & Gülüşen (2014) Türkçe ders kitaplarındaki değerlerin sınıflara dağılımını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada en fazla değer 8. Sınıf ders kitaplarında verildiğini belirtmiştir.

Bu çalışma metin türlerine göre değerleri incelemesi bakımından diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Toplanan verilerin Türkçe derslerinde okutulacak metinlerin seçiminde ve ders kitaplarının oluşturulmasında yardımcı olacağı öngörülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada amaç, Türkçe 8. Sınıf ders kitabında bulunan değerleri ve değerlerin metin türlerine göre dağılımını tespit etmektir. Bu çalışmada " Türkçe 8. Sınıf ders kitabı okuma metinleri içinde hangi değerler ne sıklıkla yer almaktadır; bu değerlerin metin türlerine göre dağılımı nasıldır?" sorularına cevap aranmıştır. Araştırmanın alt amaçları şunlardır:

8. Sınıf Türkçe ders kitabında:

-Kitapta yer alan değerlerin sıklık düzeyi nedir?

-Metin türlerine göre programda ve literatürde yer alan değerlerin yer alma durumu nasıldır?

YÖNTEM

Bu araştırma nitel yaklaşıma göre yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olaylarla ilgili bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Eğitim ile ilgili bir araştırma gerçekleştireceğimizi varsaydığımızda kullanabileceğimiz dokümanlar; ders kitapları, yıllık ve günlük planlar, proje ödevleri, okul içi ve dışı yazışmalardır (Kuzu, 2013, s. 109).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından onaylanan ve 2021-2022 eğitim öğretim yılında okutulan 8. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan 32 adet metinde yer alan değerler incelenmiştir. Diğer sınıf düzeylerine göre daha fazla metin türü içerdiği için 8. Sınıf ders kitabı tercih edilmiştir. Türkçe öğretim programında yer alan on kök değer ile literatürde en çok tekrar edilen milli ve manevi değerlerle ilgili toplam yirmi beş değer olduğu bir tespit tablosu oluşturulmuş. Kitapta yer alan metinler araştırmacılar tarafından incelenerek tespit tablosuna işlenmiştir. Tespit tablosunda yer alan değerler şu şekildedir; hoşgörü, saygı, sevgi, adil olma, aile birliğine önem verme, alçakgönüllülük, cesaret, çalışkanlık, dürüstlük, dostluk, empati, estetik, fedakârlık, iyilik, iyimserlik, kültürel mirasa sahip çıkma, misafirperverlik, nazik olmak, paylaşımcı olmak, selamlaşma, şefkat-merhamet, temizlik, vatanseverlik, yardımlaşma ve dayanışmadır. Bir sonraki adımda, metin türlerine göre değerlere bakılmıştır. İncelemede metinler, çizgi roman, deneme, destan, fıkra, gezi yazısı, hikâye, makale, roman, söyleşi, şiir, tiyatro olmak üzere on bir kategoriye ayrılmıştır. En çok değere yer veren metin türleri belirlenmiştir. Ayrıca metinlerde yer alan değer ifadeleri, ilgili değer başlığı altında aynen alıntılanarak ve gerekli açıklamalar yapılarak yazılmıştır. Çalışmada yer alan metinlere doküman analizi uygulanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde 8. Sınıf Türkçe ders kitabında yer alan değerler önce toplu olarak tablo 1 de verilmiştir. Daha sonra metin türlerine ayrılmış olarak da diğer tablolarda belirtilmiştir.

Tablo 1. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Metinler ve İçerdiği Değerler

Metinler	Adil Olma	Aile Birliği	Alçakgönüllü	Cesaret	Çalışkanlık	Dürüstlük	Dostluk	Empati	Estetik	Fedakârlık	Hosgörü	İyilik	İyimserlik	Kültürel Miras	Misafirperver	Nazik Olmak	Paylaşımçı	Saygı	Selamlaşma	Sevgi	Sorumluluk	Merhamet	Temizlik	Vatanseverlik	Yardımlaşma	Toplam
1. İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine											1		1								1					3
2. Kaşığı						4														1	1	4			1	11
3. İnsanla Güzel							1													2						3
4. Ayaz'ın Definesi	2		1		2						2			1			1			1		1				11
5. Bayrağımızın Altında				1						1														5		7
6. Atatürk ve Müzik					3				3		2			3		2		1		2						16
7. Kınalı Ali'nin Mektubu		3		3		1	5			1				2				2	3	5				2	3	30
8. Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor																							1	1		2
9. Gündelik Hayatımızda E-Hastalıklar																										1
10. Simit ve Peynir' le Bilim İnsanı Öyküleri					3											1			1							5
11. Parktaki Bilim																										0
12. Eski Çağlardan Beri Dışlerimize Çok İyi Baktık																							1			1
13. Kaldırımlar																										0
14. Portakal		4			2					1				1						4	1					13
15. Dilimiz Kuşatma Altında		1												1						2				1		5

Tablo 1'e göre değerlerin en çok yer aldığı metinler şunlardır: Kınalı Ali'nin Mektubu (30), Kalbim Rumeli'de Kaldı (26), Canberra (22), Haritada Bir Nokta (19), Atatürk ve Müzik (16), Bir Fincan Kahve (18), İmece (14). Değerlerin en az yer aldığı metinler ise şunlardır: Gündelik Hayatımızda E- Hastalıklar (1), Rüzgâr (1), Masal Ağacı (2), Göç Destanı (2), Yılkı Atı (2), Yaşamaya Dair (2), İyimselik ve Kötümselik Üzerine (3), İnsanla Güzel (3), Eski Çağlardan Beri Dişlerimize Çok İyi Baktık (1), Eşref Saat (3), Türkiye (3). Parktaki Bilim ve Kaldırımlar metinlerinde ise hiçbir değere rastlanmamıştır. En fazla rastlanan değerler sevgi, kültürel mirasa sahip çıkma, dostluk ve çalışkanlık olurken empati değerine rastlanmamıştır. Tablo 1. 'de gösterilen değerleri içeren ifadeler şu şekildedir:

Adil Olma Değeri ile İlgili Bulgular

"İnsanla Güzel" adlı metinde adil olma değerini şu ifadelerde görebiliriz: "*Sultan, düşüncelerinde haklı çıkmaktan dolayı çok mutlu olmuş. Ayaz'ı yanına çağırılmış. Herkesten ondan özür dilemelerini istemiş.*". Sultan'ın herkesi yanına çağırıp birinden özür dilemelerini istemesi adaletli davranışını gösterir bize.

"Canberra (Kanberra)" adlı metinde yer alan şu ifadeyle adil olma değerini düşman bile olsa hak ettiği değeri kendisine vermek olarak görebiliriz: "*Rehberin dediğine göre bu anıt, dünyada düşman komutanı anısına yapılmış tek anıtmış. Canberra'nın orta yerine böyle bir anıtın konulmasının nedeni, yine Atatürk'ün insancıl politikasından kaynaklanıyor.*"

Aile Birliğine Önem Verme Değeri ile İlgili Bulgular

"Kınalı Ali'nin Mektubu" adlı metinde yer alan şu ifadelerde aile birliğine önem verme değerini görebiliriz: "*Sevgili anacığım, babacığım hasretle ellerinizden öperim.*", "*Kız kardeşini, kendinden küçük erkek kardeşinin sağlığını sorduktan sonra, köydeki herkesin burnunda tüttüğünü ve kimsenin kendisini merak etmemesini söyledi.*", "*Öküzü sattık parasının yarısını sana gönderiyoruz, yarısını da yakında cepheye gidecek küçük kardeşine veriyoruz. Şimdi öküzün yerine tarlayı ben sürüyorum, fazla yorulmuyorum da. Sen sakın bizi düşünme.*" Anne, baba, kardeş kelimeleri aile birliği değerine ulaştırır bizi.

"Portakal" adlı metinde aile birliğine önem verme değeri ile ilgili karşımıza çıkan ifadeler şunlardır: "*Dedem kimseyi göndermemiş yanından, 'Hepiniz buradasınız, bizim tek başına toprağımız kimseyi doyurmaz.' Diyerek dört oğlunu da aynı bahçenin içinde tutmuş. Sırası gelip de evlenen olduğunda oda eklemiş.*", "*Bacım Elif de anam gibiydi... İşte böylece bir büyük aileydik vesselam.*", "*Dönem boyunca hiç gitmedim köye, ev burnumda tütüyor.*", "*Annem beni görünce nasıl sarıldı.*" Aile bireylerinin, evlense bile, evden ayrılmaması; bacı, anne, oğul, dede kelimeleri değere vurgu yapan kelimelerdir.

"Dilimiz Kuşatma Altında" adlı metinde yer alan tek değer olan aile birliğine önem verme değeri sevgi ile de ilişkilendirilmiştir: "*Kişi mesleğini sevmese başarılı olamaz, ilerleyemez. Kendini sevmese gelişemez, mutsuz olur, çevresine yabancılaşır. Aile bireyleri arasında sevgisizlik çocuğu yalnızlığa iter.*" "Gündüzünü Kaybeden Kuş" adlı metinde aile birliğine önem verme değeri ile ilgili ifade şudur: "*Yavrularının yuvasını, bağrından yolduğu tüylerle döşemişti.*" Aile birliğine önem vermenin davranışa dönmüş halini görmekteyiz.

Alçakgönüllülük Değeri ile İlgili Bulgular

"Ayaz'ın Definesi" adlı metinde alçakgönüllülük değerini öğüt veren şu cümlelerde görmekteyiz: "*Sakın kendini bir şey zannetme. Bir zamanlar şu çarığı giyiyordun. Gurura kapılma, dermiş.*". "Canberra (Kanberra)" adlı metinde de düşman olsa dahi hak ettiği değeri gösterme davranışında alçakgönüllülük değerini görebiliriz: "*Rehberin dediğine göre bu anıt, dünyada düşman komutanı anısına yapılmış tek anıtmış. Canberra'nın orta yerine böyle bir anıtın konulmasının nedeni, yine Atatürk'ün insancıl politikasından kaynaklanıyor.*"

Cesaret Değeri ile İlgili Bulgular

"Bayrağımızın Altında" adlı metinde cesaret değeri ile ilgili şu ifadeye rastlıyoruz: "Her gün burada ölüverirsem, mezarım bandıra altında kalırsa diye çıldırıyordum. Ama düşmanlar, bırakmıyorlar, öteye kaçmak için bizim de ne atımız ne arabamız vardı. Sonunda baktım, ben ihtiyarlıyorum, siz gecikiyorsunuz, sürüne sürüne size kaçmaya karar verdim. " Ölümü göze alarak kendi ülkesine kaçma davranışı cesaret örneğidir.

"Kınalı Ali'nin Mektubu" adlı metinde cesaret değeri askerlerin ölümü göze almaları ile ilgili olarak şu ifadelerde yer almaktadır: "Biz burada var oldukça bilesiniz ki düşman bir adım ilerleyemeyecektir. ", "Komutanlarını düşünceli ve sıkıntılı gören Kınalı Ali ve arkadaşları, komutanlarına gidip ondan kendilerini cepheye göndermesini istediler. Askerlerinin ısrarları üzerine komutanları daha fazla direnemedi ve ölüme gönderdiğini bile bile bu isteklerini kabul etmek zorunda kaldı. ", "Kınalı Ali ve arkadaşları, sevinç çığlıkları atarak cepheye; hayır, bile bile ölüme gidiyorlardı. "

"Eşref Saat" adlı metinde cesaret değerinin anlam olarak çıkarıldığı ifade şu şekildedir: "Milletlerin eşref saatlerini büyük dâhiler keşfeder. ", "Peri Bacaları" adlı metinde cesaret değerine örnek olacak ifade şudur: "Ölümse de ölüm. Ben varacağım duran ordunun yanına, demiş.", "Yılkı Atı" adlı metinde cesaret değerinin görüldüğü ifade şu şekildedir: "Ölümü hiçe sayan, ne olursa olsun der bir halleri vardı. " Ölümü göze alma şeklinde karşımıza çıkmıştır cesaret değeri.

"Haritada Bir Nokta" adlı metinde cesaret değerini şu ifadede görebiliriz: "Şimdi namuslu insanların arasında başım önüme eğilmiş, gülmeden, eğlenmeden, müsamaha dolu, kötülüğü göz kırpmasından anlayınca cesarettten canavar kesilecek bir insan haliyle sessiz, sakın, ağzına vur lokmasını al bir halde balığa çıkacak, iyiliklere hasret duya duya ömrümün sonunu, burada kesik bir son nefesle bahtiyar bitirecektim. ". Hem anlam olarak hem de doğrudan cesaret kelimesinin kendisinin cümle içinde geçtiğini görmekteyiz. "Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde cesaret değeri ile şu ifadede karşılaşırız: "O zaman zorluklara daha cesurca göğüs gerebilirmiş." Bu cümlelerde ise zorluklara karşı cesaretli olmak şeklindedir.

Çalışkanlık Değeri ile İlgili Bulgular

"Atatürk ve Müzik" adlı metinde çalışkanlık değerinin açıkça yer aldığı ifadeler şunlardır: "Sanatın her dalıyla yakından ilgilendiğini gördüğümüz Atatürk, özellikle müzik için yoğun mesai harcamıştır.", "Atatürk Türk müziğinin gelişmesi ve evrensel boyutlara ulaşması için müzik sanatında adeta bir inkılap gerçekleştirmiştir. O, bu amaca ulaşmanın ilk adımını da müzik eğitimi ve bu eğitimi veren kurumların oluşturulması şeklinde belirlemiştir.", "Atatürk aynı günlerde kendisine özgü yöntemlerle çevresinde bulunan kişilerin tepkilerini de ölçmeye çalışmıştır. Çünkü onun nezdinde bu çok zor bir görevdir. Bu yüzden Atatürk, 'en zor inkılap 'olarak nitelendirdiği müzik inkılabı için çok mesai harcamış ve bunu her fırsatta dile getirmekten de asla kaçınmamıştır. "

"Simit ve Peynir' le Bilim İnsanı Öyküleri" adlı metinde çalışkanlık değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "Birazdan başa varacağız ve kimse beni rahatsız etmeden çalışabileceğim.", "Karşılaştığı zorluklardan yılmadı, insan DNA'sının kendini nasıl onardığını ya da neden onaramadığını anlamak için çalışmayı sürdürdü.", "Onlarca süren disiplinli çalışmasının sonunda Aziz Sancar, morötesi ışınımdan zarar gören DNA moleküllerinin nasıl onarıldığını gösterdi." Çalışkanlık değerine bu cümlelerde; çalışma isteği, çalışmaktan vazgeçmeme ve disiplinli çalışma şeklinde yer verilmiştir.

"Portakal" adlı metinde çalışkanlık değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Siz benim yavrularımın yavrusunuz, sizin okumanız lazım. ", "Ben de derslerime çalışıyorum ki nasıl. Niye çalışıyorum? Derslerden kalırsam beni okuldan atarlarmış. ". "Türkiye " adlı metinde çalışkanlık değerinin yer aldığı ifade şudur: "Alnımın teri, gözlerimin nuru Türkiye. " Çalışkanlık değeri bu metinlerde; ders çalışmak ve alın teri vurgusuyla verilmiştir.

"Vatan Sevgini İçten Duyanlar" adlı şiirde çalışkanlık değerinin yer aldığı dizeler şunlardır: "Vatan aşkı ile çalışan kafa/ Muhakkak erişir öndeki safa. ". "Çalıştır oğlunu, kızını okut/ İnsan olmak için okumak gerek. ". " Haritada Bir Nokta " adlı metinde çalışkanlık değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Ne kadar dostça ne kadar içten bir sevgi ile çalışıyordu. ", "O adam da bir dülger balığı

alabilmek, bu balığı hak edebilmek için elinden geleni yapıyordu. ” – Bırak yahu! O adam da çalıştı. Veriver bir tane, ne olur? Kalkmış nerelerden gelmiş işte. ” Bu metinlerde çalışmak okumakla da ilişkilendirilmiş, istekli çalışma ve elinden geleni yapma şeklinde de verilmiştir.

“İmece ” adlı metinde çalışkanlık değerini çalışmanın zor gelmemesi, birlikte çalışmanın kolaylığı şeklinde yer aldığı ifadeler şunlardır: “Öğleye kalmadan daha, sarı sıcak çokmeden kocaman bir tarlanın ekini biçildi, harman edildi. ”, “Çalışmak imecede bana hiçbir zaman zor gelmedi. Hiç kimseye de gelmemiştir. ”, “Bir tek kişi, ne kadar çalışkan olsa da tek başına tarlasını yapamaz.”

Doğruluk-Dürüstlük Değeri ile İlgili Bulgular

“Kaşağı” adlı metinde doğruluk-dürüstlük değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: “- Eğer yalan söylersen seni döverim !.. -Söylemem. ”, “-Yalan söyleme, diyorum. -Ben kırma dım ”, “Yalan çok fenadır, dedi. ”, “-Babama bir şey söyleyeceğim. - Ne söyleyeceksin? -Kaşağıyı ben kırmıştım, onu söyleyeceğim.” Bu cümlelerde ne kadar doğruluğa önem verme varsa da dövmekle tehdit etmek uygunsuz kaçmıştır.

“Ayaz’ın Definesi” adlı metinde doğruluk-dürüstlük değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: “Ayaz hakkında olur olmaz şeyler söylemeye başlamışlar. Ayaz’ın altınlar, gümüşler biriktirdiğini, bunları kilitli bir odada sakladığını, içeriye kimseyi sokmadığını etrafa yaymışlar. Sonunda daha da ileri gidip Ayaz’ı Sultan’a şikâyet etmişler.”, “O, her iyiliği hak eden, sadık, güvenilir, dürüst bir kimseymiş. ” Bu cümlelerde doğruluk- dürüstlük değerini tezat olarak etrafa yalan haber yayma davranışlarından anlıyoruz.

“Kınalı Ali’nin Mektubu” adlı metinde doğruluk-dürüstlük değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: “Kınalı Ali, arkadaşlarına karşı sevecen ve dürüst tutumu sayesinde kısa sürede hepsinin sevgisini kazandı.”. “Peri Bacaları ” adlı metinde doğruluk-dürüstlük değerinin yer aldığı ifade şudur: “Hırsızlık, katillik yokmuş. ”, “Vatan Sevgisini İçten Duyanlar” adlı şiirde doğruluk-dürüstlük değerinin yer aldığı ifade şudur: “ Vatan sevgisini içten duyanlar/ Sık ile çalışır benimseyerek” Davranışlara doğruluk ve dürüstlük değerleri yansımıştır.

“Haritada Bir Nokta” adlı metinde doğruluk-dürüstlük değerin namuslu olmak, kötülük işlemekten kaçınmak şeklinde şu ifadelerde yer alır: “Haritayı görünce bir nokta ada, ada görünce de hemen fırtınaları rüzgarları, uğultuları, köpekbalıklarını, sonra birdenbire adanın namuslu insanlarını hatırlayıveririm.”, “Şimdi namuslu insanların arasında başım önüme eğilmiş, gülmeden, eğlenmeden, müsamaha dolu, kötülüğü göz kırpışından anlayınca cesareten canavar kesilecek bir insan haliyle sessiz, sakın, ağızına vur lokmasını al bir halde balığa çıkacak, iyiliklere hasret duya duya ömrümün sonunu, burada kesik bir son nefesle bahtiyar bitirecektim.”,“Camları buğulu bir kahvenin içinde elleri nasırlı, yüzleri güneş ve rüzgarla çizgili insanların arasında, bugünü de bir günah, daha doğrusu bir kötülük işlemeden bitirecektim. ”

Dostluk Değeri ile İlgili Bulgular

“İnsanla Güzel ” adlı şiirde dostluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: “ Sımsıcak dostluklar sevgiler varken/ Savaşlar kinler öfkeler neden ”. “Kınalı Ali’nin Mektubu” adlı metinde dostluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: “Bir gün memleketine mektup göndermek için arkadaşlarından yardım istedi. ”, “Biriniz yardım edebilir misiniz? Biri değil birçok arkadaşı yardıma geldi.”. “Kınalı Ali söylüyor, bir arkadaşı yazıyor, diğeri de söylenenlerin doğru yazılıp yazılmadığını denetliyordu. ” Değer karşımıza dostlar arasında yardımlaşma şeklinde çıkmıştır. “Komutanlarını düşünceli ve sıkıntılı gören Kınalı Ali ve arkadaşları, komutanlarına gidip ondan kendilerini cepheye göndermesini istediler. Askerlerinin ısrarları üzerine komutanları daha fazla direnemedi ve ölüme gönderdiğini bile bile bu isteklerini kabul etmek zorunda kaldı. ”, “Kınalı Ali ve arkadaşları, sevinç çığlıkları atarak cepheye; hayır, bile bile ölüme gidiyorlardı. ”

“Masal Ağacı” adlı metinde dostluk değerinin yer aldığı ifade şudur: “ Yerli, yabancı, çocuk, kadın, erkek, yaşlı, genç tüm gezginler kendilerini bu işe öyle kaptırdılar ki... Bu arada birbirleriyle kırk yıllık dost gibi kaynaştılar. ”. “İstanbul’la Hasbihal” adlı şiirde dostluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: “Kadim bir dostluk bizimki.”. “Bir Fincan Kahve” adlı metinde dostluk değerinin yer

aldığı ifadeler şunlardır: *“Bu acılıkta, yıllar yılı sürececek bir tatlılık, yakın bir dostluk vardır. ”, ‘Gönül ne kahve ister ne kahvehane / Gönül sohbet ister, kahve bahane. ”*

“Canberra (Kanberra)” adlı metinde dostluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *“Sonunda çiftliğe ulaştık. Buranın sahipleri, orta yaşlı iki erkek kardeş. İkisi de çok cana yakın. Bizleri kırk yıllık dost gibi karşıladılar. ”, “Çanakkale Savaşları sırasında, Türk ordusuna karşı, İngiliz askeri yanında Anzaklar da savaştı. Bu savaşı biz kazandık. Ama Anzaklarla dostluğumuz bozulmadı.”, “Bu yurdun toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! Burada bir dost ülkede bulunuyorsunuz. Huzur ve sessizlik içinde uyuyunuz. Sizler, Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. ”* Metinde her şey rağmen dost kalabilme vurgusu yapılmıştır.

“Haritada Bir Nokta” adlı metinde dostluk değerinin sevgi değeri ile birlikte yer aldığı ifadeler şunlardır: *“Haritada ada görmeyeyim. İçimdeki dostluklar, sevgiler, bir karıncalanmadır başlayıverir.”, “Ne kadar dostça ne kadar içten bir sevgi ile çalışıyordu. ”. “Kalbim Rumeli’de Kaldı”* adlı metinde dostluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *“Geçimleri iyiymiş. ”, “Komşularıyla gözyaşları içinde vedalaşmışlar. ”. “İmece ”* adlı metinde dostluk değerinin yer aldığı ifade şudur: *“İnsanları daha insan yapar. Daha dost, daha sevimli yapar.”*

Empati Değeri ile İlgili Bulgular

Bu değere ait ifade tespit edilememiştir.

Estetik Duyguların Geliştirilmesi Değeri ile İlgili Bulgular

“Atatürk ve Müzik” adlı metinde estetik duyguların geliştirilmesi değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *“Atatürk bu süreçte gittiği her yerde, yaptığı hemen her konuşmada Türk sanatından ve sanatın milletin hayatındaki öneminden bahsetmeye çalışmıştır.”, “Sanatın her dalıyla yakından ilgilendiğini gördüğümüz Atatürk, özellikle müzik için yoğun mesai harcamıştır.”, “Atatürk, özellikle son dönemde her ne kadar alafranga müziğe yönelip halkını buna teşvik etmişse de kendisi Türk musikisi ile olan bağını hiçbir zaman kopartmamıştır.”* Sanat, müzik kelimelerinin estetik duygulara hitap ettiğini söyleyebiliriz.

Fedakârlık Değeri ile İlgili Bulgular

“Bayrağımızın Altında” adlı metinde fedakârlık değerinin yer aldığı ifade şudur: *“Hey oğul, ben beş defa muhacir oldum, beş defa evim yandı. Ben Üsküp’ten beri beş defa düşman bandırasından bizim bayrağa kaçtım. Bunlardan evvelsi gün ümidi kesince bir tek oğlumu aldım, size, bizim bayrağa kaçtım. ”*

“Kınalı Ali’nin Mektubu” adlı metinde fedakârlık değerinin yer aldığı ifade şudur: *“Öküzü sattık parasının yarısını sana gönderiyoruz, yarısını da yakında cepheye gidecek küçük kardeşine veriyoruz. Şimdi öküzün yerine tarlayı ben sürüyorum, fazla yorulmuyorum da. Sen sakın bizi düşünme. ”* Aile içinde yapılan fedakârlık örneğidir.

“Portakal” adlı metinde fedakârlık değerinin yer aldığı ifade şudur: *“Portakalların hepsini yedirmedi anam, Şunlar dursun da babana verelim akşam. ”* “Gündüzünü Kaybeden Kuş” adlı metinde fedakârlık değerinin yer aldığı ifade şudur: *“Yavrularının yuvasını, bağrından yolduğu tüylerle döşemişti. ”* Bu metinler de aile içinde fedakârlık örneğidir.

“Yaşamaya Dair” adlı metinde fedakârlık değerinin yer aldığı ifade şudur: *“Beyaz gömleğinle bir laboratuvarıda/ İnsanlar için ölebileceksin/ Hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için/ Hem de hiç kimse seni zorlamamışken/ Hem de en güzel en gerçek şeyin/ Yaşamak olduğunu bildiğin halde. ”*

Hoşgörü- Duyarlılık Değeri ile İlgili Bulgular

“İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine ” adlı metinde şu ifadelerde hoşgörü- duyarlılık değerini görebiliriz: *“Gerçekten de günlük yaşamın her kesitinde iyimserler kadar kötümserlerle de karşılaşırız. Bu da doğaldır çünkü toplumdaki yaşantı çeşitliliği sürekli biçim ve içerik değiştiren olaylar dizisi ile kişilerin yaşama bakışı ve yaşamdan beklentileri, insanların ya iyimser olmalarını*

sağlıyor ya da kötümser olmalarına neden oluyor.” İnsanları oldukları gibi kabul etme davranışı hoşgörü ile ilişkilendirilmiştir.

“Atatürk ve Müzik ” adlı metinde hoşgörü-duyarlılık değerini görebileceğimiz ifadeler şunlardır: *“Atatürk burada klasik Türk müziğini çok sevmesine rağmen diğer müzik türlerini de her zaman dinlemiş, müzisyenlere de saygı gösterip onlara iltifat etmeyi ihmal etmemiştir.”*, *“Yerli ve yabancı kişilerle görüşmeye, tartışmaya, önem vermiştir.”* Bu cümlelerde Atatürk’ün hoşgörü anlayışını görmekteyiz. “İstanbul’la Hasbihal ” adlı şiirde de hoşgörü- duyarlılık değeri açıkça yer almaktadır: *“Hoşgörüğü sinesine çekenlere/ Barış tohumları ekenlere ”*

“Canberra (Kanberra) ” adlı metinde hoşgörü- duyarlılık değeri ile ilgili birden çok ifade yer almaktadır: *“Rehberin dediğine göre bu anıt, dünyada düşman komutanı anısına yapılmış tek anıtmış. Canberra’nın orta yerine böyle bir anıtın konulmasının nedeni, yine Atatürk’ün insanlı politikasından kaynaklanıyor. ”*, *“Bu yurdun toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! Burada bir dost ülkede bulunuyorsunuz. Huzur ve sessizlik içinde uyuyunuz. Sizler, Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. ”*. *“Uzak diyarlardan evlatlarını savaşa gönderen anneler! Gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarınız, bizim bağrımızdadır. Huzur içinde, rahat rahat uyuyacaklardır. Onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır.”* Farklı ülkelerdeki insanlara da duyulan hoşgörüğü görüyoruz.

İyilik Yapmak Değeri ile İlgili Bulgular

“Ayaz’ın Definesi” adlı metinde iyilik yapmak değeri ile ilgili birden çok ifade yer almaktadır: *“Büyük Sultan Gazneli Mahmut bir gezisi sırasında Ayaz adında, kendi halinde bir köylü ile karşılaşmış. Ayaz, davranışları ve zekâsı ile onun gönlünü kazanmış. Sultan’ın teklifi üzerine onun yanında saraya gitmiş.”*, *“ Saraya geldikten sonra Sultan ona en güzel kıyafetleri hediye etmiş.”* İyilik yapmak davette bulunmak, hediyeleşmek olarak karşımıza çıkmaktadır.

“Haritada Bir Nokta” adlı metinde iyilik yapmak değeri; *“Şimdi namuslu insanların arasında başım önüme eğilmiş, gülmeden, eğlenmeden, müsamaha dolu, kötülüğü göz kırpmışından anlayınca cesareten canavar kesilecek bir insan haliyle sessiz, sakın, ağzına vur lokmasını al bir halde balığa çıkacak, iyiliklere hasret duya duya ömrümün sonunu, burada kesik bir son nefesle bahtiyar bitirecektim.”* ve *“ Camları buğulu bir kahvenin içinde elleri nasırlı, yüzleri güneş ve rüzgarla çizgili insanların arasında, bugünü de bir günah, daha doğrusu bir kötülük işlemekten bitirecektim.”*, ifadelerinde kötülük yapmamak, *“Balığın bol çıkmaya başladığı duyulduğu zaman, dışarıdan da insanlar gelirdi. Dışarıdan ırba katılanlar pay almazlardı. İrip tayfası ile reis, gönüllerinden ne koparsa o kadar balık verirdi kendilerine.”*, *“- Bırak yahu! O adam da çalıştı. Veriver bir tane, ne olur? Kalkmış nerelerden gelmiş işte.”* ifadelerinde de paylaşmakla ilişkili olarak yer alır.

“Yaşamaya Dair ” adlı şiirde iyilik yapmak değerini şu dizelerden anlamaktayız: *“Beyaz gömleğinle bir laboratuvarıda/ İnsanlar için ölebileceksin/ Hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için/ Hem de hiç kimse seni buna zorlamamışken/ Hem de en güzel en gerçek şeyin/ Yaşamak olduğunu bildiğin halde.”* Değeri, insana iyilik şeklinde görmektedir.

“Kalbim Rumeli’de Kaldı ” adlı metinde iyilik yapmak değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *“Kadının kocası Hristo, Zehra’ya iki kök sardunyayı söküp vermiş hem kırmızıdan hem beyazdan...”*. “İmece ” adlı metinde iyilik yapmak değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *“Bu tarlayı hasta adamın karısı bir ayda biçtirip harman edemezdi. Bir öğleye kadar iş tamam.”* Bu metinlerde iyilik değeri paylaşma, yardımlaşma ile ilişkilendirilmiştir.

İyimserlik Değeri ile İlgili Bulgular

“İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine ” adlı metinde iyimserlik değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *“Yaşamda iyimserlerin daha çok sevildiği, daha doğrusu ciddiye alındığı bilinir. Çünkü genel kaniya göre iyimserler; akıllıdır, girişkendir, geleceğe ilişkin olumlu tasarımlar geliştirir, duyarlıdır, sevecendir, yapıcıdır, çevresine olumlu enerji yayar...”*, *“İyimserlik, topluma yaşama sevinci verir.”* Bu metinde iyimserlerin özellikleri üzerinde durulmuştur.

"İstanbul'la Hasbihal" adlı şiirde iyimserlik değeri doğrudan olmasa da şu ifadelerde yer almaktadır: *"Sevmek huzurun çırasındır bilirsin. / Varsın çığ gibi büyüsün sevgi/ Gökkuşağı renkleriyle gülümsesin insanlık."* "Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde iyimserlik değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *"Kendilerini ana vatana götürececek gemiyi umutla beklemişler."* Bu metinde de umutlu olmak, karamsarlığa kapılmamak şeklinde hissettirilmiştir.

Kültürel Mirasa Sahip Çıkma Değeri ile İlgili Bulgular

"Ayaz'ın Definesi" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Ama kendi geçmişini unutmamak için de postuyla çarığının saraydaki boş bir odanın duvarına asmış."* Geçmişini unutmamak şeklinde yer verilmiştir.

"Atatürk ve Müzik" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"1930'lu yıllara damgasını vuracak olan musiki inkılabının en büyük hedefi klasik Türk müziğinin evrensel boyutlarda bir müzik türü haline gelebilmesi ve çok sesli müziğin Türk halkına benimsetilmesidir."*, *"Atatürk, özellikle son dönemde her ne kadar alafranga müziğe yönelip halkını buna teşvik etmişse de kendisi Türk musikisi ile olan bağını hiçbir zaman kopartmamıştır."*, *"Atatürk Türk müziğinin gelişmesi ve evrensel boyutlara ulaşması için müzik sanatında adeta bir inkılap gerçekleştirmiştir. O, bu amaca ulaşmanın ilk adımını da müzik eğitimi ve bu eğitimi veren kurumların oluşturulması şeklinde belirlemiştir. Nitekim verilen uğraşlar sonuçsuz kalmamış ve hareket 1934'te Ankara'da bir konservatuvarın oluşturulmasıyla hız kazanmıştır."* Atatürk'ün hem evrensel hem de yerel müziğe yaklaşımı üzerinden verilmiştir.

"Kınalı Ali'nin Mektubu" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Genç erlerini, insan bedeninin süngü ve mermilerle orak gibi biçildiği bu cepheye göndermek zorunda kalmaması için Allah'a dua ediyordu."*, *"Bizde üç işe kına yakarlar: Gelinlik kıza; gitsin ailesine, çocuklarına kurban olsun diye.../ Kurbanlık koça, Allah'a kurban olsun diye.../ Askere giden yiğitlerimize, vatana kurban olsunlar diye..."* Dua etmek, gelenekleri yaşatmak şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

"Portakal" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Dedem kimseyi göndermemiş yanından, 'Hepiniz buradasınız, bizim tek başına toprağımız kimseyi doyurmaz.' diyerek dört oğlunu da aynı bahçenin içinde tutmuş. Sırası gelip de evlenen olduğunda oda eklemiştir."* Gelenekleri sürdürme şeklinde görmekteyiz.

"Dilimiz Kuşatma Altında" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Sözün özü: Dilimizden utanmayalım. Bir ulusu ulus yapan temel ögenin dil olduğunu, ulusu parçalamaya götüren yolun da önce 'kültür ve dil 'in yozlaşmasından başladığını unutmayalım."* Kültürel miras olarak dilin önemi vurgulanmıştır.

"Peri Bacaları" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Güzel ülkede toy düğün başlamış. Kırk gün kırk gece."* "İstanbul'la Hasbihal" adlı şiirde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu dizeler yer almaktadır: *"Bizim ora erkekleri türküler eşliğinde/ Kamyonlarla uğurlanırdı. / Ellerindeki ahşap sandıkları içinde/ Tıraş makinesi, birkaç kurabiye/ Bir de ayva olurdu."* Bu metinlerde gelenekler şeklinde karşımıza çıkmıştır.

"Vatan Sevgisini İçten Duyanlar" adlı şiirde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu dizeler yer almaktadır: *"Her ferdin hakkı var, bizimdir vatan/ Babamız dedemiz döktüler al kan/ Hudut boylarında can verip yatan/ Saygıyla anarız şehit diyerek."*, *"Vatan bizim, ülke bizim, el bizim, / Emin ol ki her çalışan kol bizim. / Ayyıldızlı bayrak bizim, mal bizim/ Söyle Veysel övünerek överek."* Vatan, bayrak vurgusu vardır.

"Bir Fincan Kahve" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Anadolu'nun geleneksel konukseverliği dillere destandır, dedik."*, *"Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır."*, *"İstanbul'da açılan yazlık ve kışlık kahvehaneler, bu kahvehanelerde kahve gelenek ve görenekleri, yerli ve yabancı pek çok yazara konu olmuştur."*, *"Güney Anadolu'da ve Kıbrıs köylerinde kahvehaneye gelen konuk, önce selam verip kimin masasına oturmuşsa onun bir kahvesini içer. Ondan sonra kahvehanede bulunanlar, teker teker ikrama başlarlar."*, *"İkramları*

geri çevirmeyiniz. Anadolu'nun gönlü incinir, bu gönül sizinledir." İkranda bulunma geleneği ile karşımıza çıkar.

"Canberra (Kanberra)" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "Bu dev fiskeye, Kaptan Cook (Kuk)'un Avustralya kıtasına çıkışının iki yüzüncü yılı anısına yapılmış.", "Çanakkale Savaşları sırasında, Türk ordusuna karşı, İngiliz askeri yanında Anzaklar da savaştı. Bu savaş biz kazandı. Ama Anzaklarla dostluğumuz bozulmadı."

"Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: "Birbirlerinin düğünlerine gidip eğlenirlermiş. ". "İmece" adlı metinde kültürel mirasa sahip çıkma değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: "Köyün kızları Hıdırellez'de en güzel giysilerini kuşanırlar, ellerine alca kınalar yakarlardı. " Bu metinlerde gelenek görenekler şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Misafirperverlik Değeri ile İlgili Bulgular

"Bir Fincan Kahve" adlı metinde misafirperverlik değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "Anadolu'nun geleneksel konukseverliği dillere destandır, dedik. ", " Bugün de eş dost ziyaretlerinde ikramın başını çeken kahve, öyle gelişigüzel pişirilmez. Pişirilirse konuğa saygısızlık sayılır. ", "Anadolu'da konukseverliğin başını kahve çeker, demiştik. ", "Güney Anadolu'da ve Kıbrıs köylerinde kahvehaneye gelen konuk, önce selam verip kimin masasına oturmuşsa onun bir kahvesini içer. Ondan sonra kahvehanede bulunanlar, teker teker ikrama başlarlar. " Anadolu'nun konukseverliği üzerinde durulmuştur.

"Canberra (Kanberra)" adlı metinde misafirperverlik değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: "Sonunda çiftliğe ulaştık. Buranın sahipleri, orta yaşlı iki erkek kardeş. İkisi de çok cana yakın. Bizleri kırk yıllık dost gibi karşıladılar. "

"Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde misafirperverlik değeri misafiri karşılama, ikramda bulunma olarak şu ifadelerde yer almaktadır: "Birbirlerinin düğünlerine gidip eğlenirlermiş. ", "Evin yeni sahipleri Hristo ve Despina, onu güler yüzle karşılayıp odalarını gezdirmişler. İkramlarda bulunmuşlar. "

Nazik Olmak Değeri ile İlgili Bulgular

"Atatürk ve Müzik" adlı metinde nazik olmak değerine Atatürk ile ilişkilendirilerek şu şekilde yer verilmiştir: "Atatürk'ün her zaman için adını duyduğu Türk müziği sanatçıları dinlediği ve onlara iltifatlarda bulunduğu bilinmektedir. ", "Atatürk burada klasik Türk müziğini çok sevmesine rağmen diğer müzik türlerini de her zaman dinlemiş, müzisyenlere de saygı gösterip onlara iltifat etmeyi ihmal etmemiştir. Bu yaklaşım Atatürk'ün müziğe, müzik adamına olan saygısının, müzik alanındaki gelişmelerin hız kazanmasındaki rolünün en açık göstergesidir. "

"Simit ve Peynir'le Bilim İnsanı Öyküleri" adlı metinde nazik olmak değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "Bu satırları okuyan tüm okurlarımıza örnek olman ümidiyle çok ama çok teşekkürler. ". "Eşref Saat" adlı metinde nazik olmak değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır diye bir söz vardır. " Teşekkür etmek, tatlı dilli olmak ifadelerinde nazik olmak değerini görebiliriz.

"Bir Fincan Kahve" adlı metinde nazik olmak değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "Bugün de eş dost ziyaretlerinde ikramın başını çeken kahve, öyle gelişigüzel pişirilmez. Pişirilirse konuğa saygısızlık sayılır. ", "Güney Anadolu'da ve Kıbrıs köylerinde kahvehaneye gelen konuk, önce selam verip kimin masasına oturmuşsa onun bir kahvesini içer. Ondan sonra kahvehanede bulunanlar, teker teker ikrama başlarlar. ", "İkramları geri çevirmeyiniz. Anadolu'nun gönlü incinir, bu gönül sizinledir.". İkramları geri çevirmeme, konuğa karşı nazik olmak üzerinde durulmuştur. "Karagöz" adlı metinde nazik olmak değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "Hoş geldiniz, hoş geldiniz. Oyunumuza hoş geldiniz. ", "Efendiiim, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Nasılsınız? ", "İkide bir sözümü kesme. ", "Birinin sözünü kestini mi, balla kestim denir. Sözünü balla kestim..." misafir karşılama ve konuşma kuralları şeklinde karşımıza çıkar. Selamlaşma, hâl hatır sorma, biri konuşurken lafa girme durumları nezaket ile ilgili olarak verilmiştir.

“Gündüzünü Kaybeden Kuş” adlı metinde nazik olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *“Bütün anan keklikler yuvalarının kenarına oturmuşlar, ‘Merhaba’ diyerek gevezelik ediyor ve ‘Bir karanlık gece daha atlattık. ‘Diye birbirlerini kutluyorlardı. ”*

“Canberra (Kanberra)” adlı metinde nazik olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *“Sonunda çiftliğe ulaştık. Buranın sahipleri, orta yaşlı iki erkek kardeş. İkisi de çok cana yakın. Bizleri kırk yıllık dost gibi karşıladılar. ”, “Ama o, ön ayaklarını uzatıp ekmeği elimden alıyor. Sonra bölerek kibarca ağzına sokuyor.”, “Rehberin dediğine göre bu anıt, dünyada düşman komutanı anısına yapılmış tek anıtmış. Canberra’nın orta yerine böyle bir anıtın konulmasının nedeni, yine Atatürk’ün insancıl politikasından kaynaklanıyor. ”, “Uzak diyarlardan evlatlarını savaşa gönderen anneler! Gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarınız, bizim bağrımızdadır. Huzur içinde, rahat rahat uyuyacaklardır. Onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır. ”, “Sonra da Avustralya ve Yeni Zelanda’dan teşekkür mektupları gelmiş. ” Metinlerde geçen kibar davranmak, anısına anıt yapılmak, teşekkür etmek ifadeleri nazik olmak değeri ile ilişkilendirilebilir.*

“Kalbim Rumeli’de Kaldı” adlı metinde nazik olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *“Birbirlerinin düğünlerine gidip eğlenirlermiş. ”, “Evin yeni sahipleri Hristo ve Despina, onu güler yüzle karşılayıp odalarını gezdirmişler. İkramlarda bulunmuşlar. ”*

Paylaşımçı Olmak Değeri ile İlgili Bulgular

“Ayaz’ın Definesi” adlı metinde paylaşımçı olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *“Sultan ona birçok hediye vermiş. ”. “Peri Bacaları” adlı metinde paylaşımçı olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: “Fakiri fakir, zengini zengin deşilmiştir. ”*

“Bir Fincan Kahve” adlı metinde paylaşımçı olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *“Bugün de eş dost ziyaretlerinde ikramın başını çeken kahve, öyle gelişigüzel pişirilmez. Pişirilirse konuğa saygısızlık sayılır. ”, “ Güney Anadolu’da ve Kıbrıs köylerinde kahvehaneye gelen konuk, önce selam verip kimin masasına oturmuşsa onun bir kahvesini içer. Ondan sonra kahvehanede bulunanlar, teker teker ikrama başlarlar. ”*

“Haritada Bir Nokta” adlı metinde paylaşımçı olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *“Balığın bol çıkmaya başladığı duyulduğu zaman, dışarıdan da insanlar gelirdi. Dışarıdan ırıba katılanlar pay almazlardı. İrip tayfası ile reis, gönüllerinden ne koparsa o kadar balık verirdi kendilerine. ”, “- Bırak yahu! O adam da çalıştı. Veriver bir tane, ne olur? Kalkmış nerelerden gelmiş işte. ”*

“Kalbim Rumeli’de Kaldı” adlı metinde paylaşımçı olmak değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: *“Evlerini, hayvanlarını, kaşıklarına varıncaya kadar her şeylerini paylaşmışlar onlarla. ”, “Evin yeni sahipleri Hristo ve Despina, onu güler yüzle karşılayıp odalarını gezdirmişler. İkramlarda bulunmuşlar. ”, “Kadının kocası Hristo, Zehra’ya iki kök sardunyayı söküp vermiş hem kırmızıdan hem beyazdan... ”*

Saygı Değeri ile İlgili Bulgular

“Atatürk ve Müzik” adlı metinde saygı değerini açık bir şekilde görebiliriz: *“Atatürk burada klasik Türk müziğini çok sevmesine rağmen diğer müzik türlerini de her zaman dinlemiş, müzisyenlere de saygı gösterip onlara iltifat etmeyi ihmal etmemiştir. Bu yaklaşım Atatürk’ün müziğe, müzik adamına olan saygısının, müzik alanındaki gelişmelerin hız kazanmasındaki rolünün en açık göstergesidir. ”*

“Kınalı Ali’nin Mektubu” adlı metinde büyüklere saygıyı şu ifadelerde görmekteyiz: *“Sevgili anacığım, babacığım hasretle ellerinizden öperim. ”, “Tekrar ellerinden öperim anacığım. ”. “Peri Bacaları” adlı metinde insanların birbirine duyduğu saygı ifade edilmiştir: “İnsanlar birbirlerini sayarlarmış, severlermiş. ”*

“Göç Destanı” adlı metinde insana saygıyı gösteren ifade şöyledir: *“Halk ve amirler onlara büyük saygı gösterdiler.”. “Vatan Sevgisini İçten Duyanlar” adlı şiirde şehitlere saygı dile getirilmiştir:*

"Her ferdin hakkı var, bizimdir vatan/ Babamız dedemiz döktüler al kan/ Hudut boylarında can verip yatan/ Saygıyla anarız şehit diyerek. "

"Bir Fincan Kahve " adlı metinde konuğa saygı ifadesi yer alır: *" Bugün de eş dost ziyaretlerinde ikramın başını çeken kahve, öyle gelişigüzel pişirilmez. Pişirilirse konuğa saygısızlık sayılır. "* "Canberra (Kanberra)" adlı metinde kan veren kahramanlar diyerek yurdumuz topraklarında can veren askerlere duyulan saygıyı görebiliriz: *"Bu yurdun toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! Burada bir dost ülkede bulunuyorsunuz. Huzur ve sessizlik içinde uyuyunuz. Sizler, Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. "* "Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde el öpme davranışını saygı ifadesi olarak görmekteyiz: *"Hoş geldin kayıp, der ve elini öper. "*

Selamlaşma Değeri ile İlgili Bulgular

"Kınalı Ali'nin Mektubu" adlı metinde selamlaşma değerini şu ifadelerde görmekteyiz: *"Sevgili anacığım, babacığım hasretle ellerinizden öperim. ", "Oğlum Ali nasılsın, iyi misin? Gözlerinden öperim, selam ederim. ", "Gözlerinden öper selam ederim. Allah'a emanet olun."*

"Simit ve Peynir'le Bilim İnsanı Öyküleri" adlı metinde selamlaşma değerini şu ifade görmekteyiz: *"Sağlıcakla kal. "* "Bir Fincan Kahve" adlı metinde selamlaşma değerini şu ifadelerde görmekteyiz: *"Güney Anadolu'da ve Kıbrıs köylerinde kahvehaneye gelen konuk, önce selam verip kimin masasına oturmuşsa onun bir kahvesini içer. Ondan sonra kahvehanede bulunanlar, teker teker ikrama başlarlar. "*

"Karagöz" adlı metinde selamlaşma değerini şu ifadelerde görmekteyiz: *" Hoş geldiniz, hoş geldiniz. Oyunumuza hoş geldiniz. ", " Efendiim, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Nasılsınız? "* "Gündüzünü Kaybeden Kuş" adlı metinde selamlaşma değerini şu ifadelerde görmekteyiz: *"Tan yeri uyanırken keklıklar derelerden, yamaçlardan cak cacak cak, cak cacak cak ederek yeni doğan günü bütün kuşlar, böcekler, çalılar, dağlar, taşlar ve denizlerle selamlıyorlardı. ", "Bütün ana keklıklar yuvalarının kenarına oturmuşlar, 'Merhaba' diyerek gevezelik ediyor ve 'Bir karanlık gece daha atlattık diye birbirlerini kutluyorlardı. ". 'Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde selamlaşma değerini şu ifadelerde görmekteyiz: *" Hoş geldin kayıp!" der ve elini öper."**

Sevgi Değeri ile İlgili Bulgular

"Kaşağı" adlı metinde sevgi değerinin hayvan sevgisi olarak şu ifade görmekteyiz: *"En sevdiğimiz şey atlardı. "* "İnsanla Güzel" adlı metinde sevgi değerinin insan sevgisi olarak ifade edildiği cümleler şunlardır: *"Her şey insanla güzel. ", "İnsanlar canım insanlar/ Işıklar renkler hep sizin için ", "Sımsıcak dostluklar sevgiler varken/ Savaşlar kinler öfkeler neden". "Ayaz'ın Definesi" adlı metinde sevgi değeri şu ifade yer alır: *"Ayaz, davranışları ve zekâsı ile onun gönlünü kazanmış."**

"Atatürk ve Müzik" adlı metinde sevgi değeri müzik sevgisi olarak şu cümlelerde ifade edilmiştir: *"Onun özellikle Rumeli türkülerini severek dinlediği herkesin malumudur.", "Atatürk'ün müziği özellikle de klasik Türk musikisini çok seven bir insan olduğunu ve gün içinde müziğe sürekli yer verdiğini yakın çevresinin anlattıklarından öğrenebiliyoruz. "*

"Kınalı Ali'nin Mektubu" adlı metinde sevgi değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Kınalı Ali, arkadaşlarına karşı sevecen ve dürüst tutumu sayesinde kısa sürede hepsinin sevgisini kazandı. ", "Sevgili anacığım, babacığım hasretle ellerinizden öperim. ", "Tekrar ellerinden öperim anacığım. ", "Oğlum Ali nasılsın, iyi misin? Gözlerinden öperim, selam ederim. ", "Gözlerinden öper selam ederim. Allah'a emanet olun"*

"Portakal" adlı metinde sevgi değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: *"Annemi o zamanlar bir göreceksiniz. Dal gibi. Yüce Mevla'm doğuştan sürmelemiş.", "Dönem boyunca hiç gitmedim köye, ev burnumda tütüyor. ", " Annem beni görünce nasıl sarıldı. ", "Ana ben sizi çok özleyorum, siz buradasınız, ben ordayım. Elif burada hep aç kalıyor, portakal da yiyemiyor."*

"Dilimiz Kuşatma Altında" adlı metinde sevgi değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *"Bir şeyi sahiplenmek, korumak, geliştirmek, sürdürülebilir kılabilmek için yüreğimize, beynimize*

silinmemecesine yerleştireceğimiz duygu 'sevgidir. ', " Kişi mesleğini sevmeyse başarılı olamaz, ilerleyemez. Kendini sevmeyse gelişemez, mutsuz olur, çevresine yabancılaşır. Aile bireyleri arasında sevgisizlik çocuğu yalnızlığa iter. "

"Peri Bacaları" adlı metinde sevgi değeri ile ilgili şu ifade yer almaktadır: "*İnsanlar birbirlerini sayarlarmış, severlermiş.*". "İstanbul'la Hasbihal" adlı metinde sevgi değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Kaygım insan olabilmek ve sevmektir.* ", "*Sevmek huzurun çırasındır bilirsin. / Varsın çığ gibi büyüsün sevgi/ Gökkuşağı renkleriyle gülümsesin insanlık.*"

"Gündüzünü Kaybeden Kuş" adlı metinde sevgi değerinin yer aldığı ifade şudur: "*Martılardan söz etmiyorum. Onları sayısız çığış ve çirpinişlarıyla kıyılarda görür, durur ve görmesini de severiz.* ". "Canberra (Kanberra)" adlı metinde sevgi değeri ile ilgili ifade şudur: "*Uzak diyarlardan evlatlarını savaşa gönderen anneler! Gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarımız, bizim bağrımızdadır. Huzur içinde, rahat rahat uyuyacaklardır. Onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır. "*

"Haritada Bir Nokta" adlı metinde sevgi değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Haritada ada görmeyeyim. İçimdeki dostluklar, sevgiler, bir karıncalanmadır başlayıverir.*", "*Ne kadar dostça ne kadar içten bir sevgi ile çalışıyordu. "*

"Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde sevgi değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Komşularıyla gözyaşları içinde vedalaşmışlar.* ", "*İki kadın birbirine sarılıp ağlamışlar.* ", "*Bir şey söylemeden yalnızca sevgiyle bakar çocuğa.* ", "*Özlem dolu bakışlarla çocuğa bakarken sevgiyle saçlarını okşar.* ". "İmece" adlı metinde sevgi değeri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır: "*Aynanın şavkı, benim kafamda aşkla birleşti.* ", "*İnsanları daha insan yapar. Daha dost, daha sevimli yapar.*"

Sorumluluk Değeri ile İlgili Bulgular

"İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine" adlı metinde sorumluluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Bardakta suyun olması ise her iki tarafın da ortak sorumluluğuna girer.* " "Kaşağı" adlı metinde sorumluluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*-Ben de yapacağım diye tuttururdum. O vakit Dadaruh, beni Tosun'un sırtına kor, elime kaşağıyı verir: -Haydi yap derdi.*"

"Portakal" adlı metinde sorumluluk değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Ben de derslerime çalışıyorum ki nasıl. Niye çalışıyorum? Derslerden kalırsam beni okuldan atarlarmış.* ". "Karagöz" adlı metinde sorumluluk değerinin yer aldığı ifade şunlardır: "*Kazaların tek suçlusu insanlar. "*

Şefkat-Merhamet Değeri ile İlgili Bulgular

"Kaşağı" adlı metinde şefkat-merhamet değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Dadaruh'la beraber onları suya götürmek, çıplak sırtlarına binmek, ne doyulmaz zevkti. Hasan korkar, yalnız binemezdi. Dadaruh onu kendi önüne alırdı.*", "*Çitin kapısından geçtim. Gölgeyi yoldan eve doğru koştum. Hasan'ı çağırdım. Zavallının bir şeyden haberi yoktu.*", "*Babam, yatağının dibinden hiç ayrılmıyordu.* ", "*Fakat ne yazık ki zavallı suçsuz kardeşim o gece ölmüştü. "*

"Ayaz'ın Definesi" adlı metinde şefkat-merhamet değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Sultan'ın ricasıyla adamları da affetmiş.* ". "Rüzgâr" adlı şiirde şefkat-merhamet değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Güneş altında çalışanlara imdat eylemiştir.*"

"Gündüzünü Kaybeden Kuş" adlı metinde şefkat-merhamet değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Zavallılar o ışığı sesleriyle, şarkılarıyla içlerinin ışığından gelme ışıklarıyla esenliyorlardı.* ". "*Yavruları yiyeceksizlikten ne haldeydiler acaba?* ". "*Yavrularının yuvasını, bağrından yolduğu tüylerle döşemişti. "*

"Canberra (Kanberra)" adlı metinde şefkat-merhamet değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "*Bu yurdun toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! Burada bir dost ülkede bulunuyorsunuz. Huzur ve sessizlik içinde uyuyunuz. Sizler, Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. "*

"Uzak diyarlardan evlatlarını savaşa gönderen anneler! Gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarınız, bizim bağrımızdadır. Huzur içinde, rahat rahat uyuyacaklardır. Onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır. ". "Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde şefkat-merhamet değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "İki kadın birbirine sarılıp ağlamışlar. ". "Bir şey söylemeden yalnızca sevgiyle bakar çocuğa.". "Özlem dolu bakışlarla çocuğa bakarken sevgiyle saçlarını okşar. "

Temizlik Değeri ile İlgili Bulgular

"Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor" adlı şiirde temizlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Öpelim temizse dudaklarımız.../ Fakat basmasın toprağına/ Temiz değilse ayaklarımız. ". "Eski Çağlardan Beri Dışlerimize Çok İyi Baktık' ' adlı metinde temizlik değerinin yer aldığı ifade şudur: "İnsanlar dışlerini temizlemek için tarih boyunca pek çok yönleme başvurmuş. "

Vatanseverlik Değeri ile İlgili Bulgular

"Bayrağımızın Altında" adlı metinde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Hey oğul, ben beş defa muhacir oldum, beş defa evim yandı. Ben Üsküp'ten beri beş defa düşman bandırasından bizim bayrağına kaçtım. Bunlardan evvelsi gün ümidi kesince bir tek oğlum aldım, size, bizim bayrağına kaçtım. "

"Bayrağımızı çok mu seversin nine? Sevmek ne demek oğul? Ben elli senedir onu kovalıyorum.". "Her gün burada ölüverirsem, mezarım bandıra altında kalırsa diye çıldırıyordum. Ama düşmanlar, bırakmıyorlar, öteye kaçmak için bizim de ne atımız ne arabamız vardı. Sonunda baktım, ben ihtiyarlıyorum, siz gecikiyorsunuz, sürüne sürüne size kaçmaya karar verdim. ". "Hayatta bir tek önemli şey vardı: Öldüğü zaman cesedinin düşman bandırası altında kalmaması! Basit ve sade. ". "A yavrum, dedi. Artık Tanrı emanetini istediği dakika alsın, toprağı bizim bayrağın altında olacak!"

"Kınalı Ali'nin Mektubu" adlı metinde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Biz burada var oldukça bilesiniz ki düşman bir adım ilerleyemeyecektir.". "Komutanlarını düşünceli ve sıkıntılı gören Kınalı Ali ve arkadaşları, komutanlarına gidip ondan kendilerini cepheye göndermesini istediler. Askerlerinin ısrarları üzerine komutanları daha fazla direnemedi ve ölüme gönderdiğini bile bile bu isteklerini kabul etmek zorunda kaldı. "

"Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor" adlı şiirde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Şehitler tepesi boş değil, Toprağına kahramanlar bekliyor...Ve bir bayrak dalgalanmak için Rüzgâr bekliyor. ". "Dilimiz Kuşatma Altında" adlı metinde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Sözün özü: Dilimizden utanmayalım. Bir ulusu ulus yapan temel ögenin dil olduğunu, ulusu parçalamaya götüren yolun da önce 'kültür ve dil 'in yozlaşmasından başladığını unutmayalım. "

"Türkiye" adlı şiirde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Sen Türkiye'sin, ekmeğim, tuzum Türkiye. ". "Alnımın teri, gözlerimin nuru Türkiye. ". "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar" adlı şiirde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Her ferdin hakkı var, bizindir vatan/ Babamız dedemiz

Döktüler al kan / Hudut boylarında can verip yatan/ Saygıyla anarız şehit diyerek. " " Vatan aşkı ile çalışan kafa / Muhakkak erişir öndeki safa. "

"Canberra (Kanberra)" adlı metinde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Çanakkale Savaşları sırasında, Türk ordusuna karşı, İngiliz askeri yanında Anzaklar da savaştı. Bu savaşı biz kazandık. Ama Anzaklarla dostluğumuz bozulmadı.". "Kalbim Rumeli'de Kaldı" adlı metinde vatanseverlik değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: "Hüzünle yanlarına gitmiş, memleketinin toprağına derin derin koklamış, sardunya kokuyormuş toprak ". " Kendilerini ana vatana götürececek gemiyi umutla beklemişler. ". "Bahçenin bir köşesine de memleket hatırası sardunyalı gözyaşları içinde dikmiş.". "Kırmızı beyazlı çiçeklerini, yumuşacık yapraklarını okşadıkça kendini memleketinde hissetmiş. Onları kokladıkça memleket toprağına koklamış gibi mutlu olmuş."

Yardımlaşma-Dayanışma Değeri ile İlgili Bulgular

“Kaşağı” adlı metinde yardımlaşma-dayanışma değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *“Doktor geldi. Kuşpalazı, dedi. Çiftlikteki köylü kadınlar eve üşüştüler. Birtakım tekir kuşlar getiriyorlar, kesip kardeşimin boynuna sarıyorlardı.”*. “Kınalı Ali’nin Mektubu” adlı metinde yardımlaşma-dayanışma değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *“Bir gün memleketine mektup göndermek için arkadaşlarından yardım istedi.”*. *“Biriniz yardım edebilir misiniz? Biri değil birçok arkadaşı yardıma geldi.”* Kınalı Ali söylüyor, bir arkadaşı yazıyor, diğeri de söylenenlerin doğru yazılıp yazılmadığını denetliyordu. “

“Masal Ağacı” adlı metinde yardımlaşma-dayanışma değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *“Önce herkes gülümseyerek baktı bu ulu ağaca. Sonra, el birliğiyle onu daha da büyütmeye giriştiler. Her çocuk eline geçirdiği çomakla ağaca yeni bir dal ekliyordu”*

“İmece” adlı metinde yardımlaşma-dayanışma değerinin yer aldığı ifadeler şunlardır: *“İlk gittiğim imeceyi hayal meyal anlıyorum. Köyün içinde bir bayram havası esiyordu.”*, *“Çoluk çocuk, kadın erkek, genç yaşlı, herkes imeceye hazırlanıyordu.”*, *“Bu imece bir yardım imecesiydi.”*, *“Bir de iki üç ev aralarında birleşirler, bir gün birincisinin ekinini, ikinci gün ikincisinin, üçüncü gün üçüncüsünün...Sırasıyla...Ekinlerin oluşuna bakar. Kimin ekini erken bitmişse önce onunki... Bütün bir köyün imeceyle iş gördüğü vardır.”*, *“İmeceyle, imece düğünüyle çalışma, insanların yaşayışlarını değiştirir.”*, *“Bir tek kişi, ne kadar çalışkan olsa da tek başına tarlasını yapamaz.”*

8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Tespit Edilen Değerlerin Metin Türlerine Göre Dağılımına Ait Bulgular

Bir önceki bölümde incelenen kitapta, değerlerin metinlerde nasıl yer aldığı, metinlerden alıntı yapılarak incelenmiştir. Bu bölümde ise değerlerin metin türlerine göre dağılımına bakılmıştır. Öncelikle 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin türleri belirlenmiştir. 8. sınıf Türkçe ders kitabında çizgi roman, deneme, destan, fıkra, gezi yazısı, hikâye, makale, roman, sohbet, şiir, tiyatro türlerine ait metinler yer almaktadır. Son olarak da tablolar oluşturularak değerlerin dağılımına bakılmıştır. Tablo 2.’de hikâye türündeki metinlerde değerlerin dağılımı genel olarak gösterilmiştir

Tablo 2. Hikâye Türündeki Metinler ve Değerler

Metinler	Adil Olma	Aile Birliğine Önem Verme	Alçakgönüllülük	Cesaret	Çalışkanlık	Doğruluk-Dürüstlük	Dostluk	Empati	Estetik Duygular	Fedakârlık	Hoşgörü	İyilik Yapmak	İyimserlik	Kültürel Miras	Misafirperverlik	Nazik Olmak	Paylaşımçı Olmak	Saygı	Selamlaşma	Sevgi	Sorumluluk	Şefkat-Merhamet	Temizlik	Vatansverlik	Yardımlaşma-Dayanışma	Toplam
1. Kaşığı						4														1	1	4			1	11
2. Ayaz'ın Definesi	2		1			2						2		1			1			1		1				11
3. Bayrağımızın Altında				1						1														5		7
4. Kınalı Ali'nin Mektubu		3		3		1	5			1				2			2	3	5					2	3	30
5. Portakal		4			2					1				1						4	1					13
6. Masal Ağacı							1																		1	2
7. Gündüzünü Kaybeden Kuş		1								1						1		2	1			3				9
8. Haritada Bir Nokta				1	3	3	2				1		4				2			2						18
9. Kalbim Rumeli'de Kaldı				1			2					1	1	1	2	2	3	1	1	4			3	4		26
10. İmece					3		1					1		1						2					6	14
Toplam	2	8	1	6	8	10	11	0	0	4	1	4	5	6	2	3	6	3	6	20	2	11	0	11	11	141

Tablo 2' ye göre en fazla değer aktarımı yapılan metin, Kınalı Ali'nin Mektubu'dur. Bu metinde en çok sevgi değerine yer verilmiştir. Adil olma, alçakgönüllülük, hoşgörü, misafirperverlik, sorumluluk değerleri hikâye türündeki metinlerde en az bahsedilen değerler olmuştur. Hikâye türündeki metinlerin hiçbirinde empati, estetik duyguların geliştirilmesi ve temizlik değerlerine rastlanılmamıştır. Tablo 3' te Şiir türündeki metinlerde değerlerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 3. Şiir Türündeki Metinler ve Değerler

Metinler	Adil Olma	Aile Birliğine Önem Verme	Alçakgönüllülük	Cesaret	Çalışkanlık	Doğruluk-Dürüstlük	Dostluk	Empati	Estetik Duygular	Fedakârlık	Hoşgörü	İyilik Yapmak	İyimserlik	Kültürel Miras	Misafirperverlik	Nazik Olmak	Paylaşımçı Olmak	Saygı	Selamlaşma	Sevgi	Sorumluluk	Şefkat-Merhamet	Temizlik	Vatanseverlik	Yardımlaşma-Dayanışma	Toplam
1. İnsanla Güzel							1													2						3
2. Bir Bayrak Rüzgâr																							1	1		2
3. Kaldırımlar																										0
4. Türkiye					1																			2		3
5. İstanbul'la Hasbihal							1				1	1	1							2						6
6. Vatan Sevgisini İçten Duyanlar					2	1								2			1							2		8
7. Rüzgâr																						1				1
8. Yaşamaya Dair										1		1														2
Toplam	0	0	0	0	3	1	2	0	0	1	1	1	1	3	0	0	0	1	0	4	0	1	1	5	0	25

Tablo 4. Deneme, Fıkra, Makale, Çizgi Roman ve Roman Türündeki Metinler ve Değerler

Metinler	Adil Olma	Aile Birliğine Önem Verme	Alçakgönüllülük	Cesaret	Çalışkanlık	Doğruluk-Dürüstlük	Dostluk	Empati	Estetik Duygular	Fedakârlık	Hoşgörü	İyilik Yapmak	İyimserlik	Kültürel Miras	Misafirperverlik	Nazik Olmak	Paylaşımçı Olmak	Saygı	Selamlaşma	Sevgi	Sorumluluk	Şefkat-Merhamet	Temizlik	Vatanseverlik	Yardımlaşma-Dayanışma	Toplam
1. İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine (Deneme)											1		1								1					3
2. Gündelik Hayatımızda E- Hastalıklar (Fıkra)																										1
3. Dilimiz Kuşatma Altında (fıkra)		1												1						2				1		5
4. Atatürk ve Müzik (makale)					3				3		2			3		2		1		2						16
5. Eski Çağlardan Beri Dişlerimize Çok İyi Baktık (makale)																							1			1
6. Simit ve Peynirle Bilim İnsanı Öyküleri (çizgi roman)					3											1			1							5
7. Yılkı Atı (roman)				1																						1
Toplam	0	1	0	1	6	0	0	0	3	0	3	0	1	4	0	3	0	1	1	4	1	0	1	1	0	32

Tablo 4'e göre en fazla değer aktarımı yapan metin, "Atatürk ve Müzik " adlı makaledir. Bu metinde yer verilen değerlerin toplamı 16'dır. Bu metinlerde aile birliğine önem verme, cesaret, çalışkanlık, estetik duyguların geliştirilmesi, hoşgörü, iyimserlik, kültürel miras, nazik olmak, saygı, selamlaşma, sevgi, sorumluluk, temizlik ve vatanseverlik değerlerine yer verilmiştir. Tablo 5' te gezi yazısı, sohbet, destan ve tiyatro türündeki metinlerde değerlerin dağılımı genel olarak gösterilmiştir

Tablo 5. Gezi Yazısı, Sohbet, Destan ve Tiyatro Türündeki Metinler ve Değerler

Metinler	<i>Adil Olma</i>	<i>Aile Birliğine Önem Verme</i>	<i>Alçakgönüllülük</i>	<i>Cesaret</i>	<i>Çalışkanlık</i>	<i>Doğruluk-Dürüstlük</i>	<i>Dostluk</i>	<i>Empati</i>	<i>Estetik Duygular</i>	<i>Fedakârlık</i>	<i>Hoşgörü</i>	<i>İyilik Yapmak</i>	<i>İyimserlik</i>	<i>Kültürel Miras</i>	<i>Misafirperverlik</i>	<i>Nazik Olmak</i>	<i>Paylaşımçı Olmak</i>	<i>Saygı</i>	<i>Selamlaşma</i>	<i>Sevgi</i>	<i>Sorumluluk</i>	<i>Şefkat-Merhamet</i>	<i>Temizlik</i>	<i>Vatanseverlik</i>	<i>Yardımlaşma-Dayanışma</i>	Toplam
1. Peri Bacaları (gezi yazısı)				1		1								1		1	1		1							6
2. Canberra (gezi yazısı)	1		1				3				3			2	1	5		1	1		2			1		21
3. Parktaki Bilim (sohbet)																										0
4. Eşref Saat (sohbet)				1												1										2
5. Bir Fincan Kahve (sohbet)							2							5		3	2	1	1							14
6. Göç Destanı (destan)																		1								1
7. Karagöz (tiyatro)																4			2		1					7
Toplam	1	0	1	2	0	1	5	0	0	0	3	0	0	8	1	13	3	4	3	2	1	2	0	1	0	52

Tablo 5'e göre en fazla değer aktarımı yapan metinler, gezi yazısı türündeki Canberra adlı metin ve sohbet türündeki Bir Fincan Kahve'dir. En az değer içeren metinler sohbet türündeki Eşref Saat ve destan türündeki Göç Destanı'dır. Sohbet türündeki Parktaki Bilim adlı metinde ise hiçbir değer tespit edilememiştir.

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Bu araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı Yayınevine ait ilköğretim 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan 32 okuma metni değerlere yer verme durumuna göre incelenmiştir.

Ders kitabı metinlerinde bulunan değerler incelendiğinde sevgi, kültürel mirasa sahip çıkma, dostluk, çalışkanlık en fazla bahsedilen değerler olurken; alçakgönüllülük, adil olma, estetik, iyimserlik en az bahsedilen değerler olmuştur. Empati değeri ile ilgili ifade tespit edilememiştir. Çapoğlu & Okur, (2015) farklı yayınevlerine ait 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki şiirlerde bulunan değerleri incelemiş, çalışmada en fazla vurgulanan değer sevgi olduğunu belirtmişlerdir. Küçüköğlü, Albayrak ve Serin, (2020) Türkçe dersi ortaokul ders ve çalışma kitaplarını inceledikleri çalışmalarında sevgi değerinin sıklıkla bahsedilen değerlerden olduğunu söylemiştir. Yılar (2016) ilkökuller Türkçe ders kitaplarındaki metinleri incelemiş ve metinlerde en fazla geçen değer sevgi olduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde Türkben (2019) çalışmasında sekizinci sınıf Türkçe ders kitabında en fazla yer verilen değer sevgi değeri olduğunu ve empati değerine rastlanmadığını belirtmiştir. Aktaş ve İkinci Çelikpazu (2011), yaptıkları çalışmada Türkçe ders kitaplarında estetik değerine yeterince yer verilmediğini belirtmiştir. Arseven, Yolcu ve Kılıç (2018), adil olma (adalet) değerinin Türkçe ders kitaplarında en az yer verilen değerlerden olduğunu söylemiştir, Baki (2019) de çalışmasında sevgi ve çalışkanlık değerlerinin ders kitabında en fazla bahsedilen değerlerden olduğunu ifade etmiştir. Bu yönüyle bu çalışmada elde edilen bulgularla yapılan araştırmaların bulguları arasında benzerlik bulunmaktadır.

Özellikle günümüz toplumu için son derece önemli olan adalet ve empati gibi değerlerin metinlerde diğer değerlere göre daha az yer alması dikkat çekmektedir.

İncelenen Türkçe ders kitabında değer aktarımında hikâye türü diğer türlerden daha fazla ön plana çıkmıştır. Topbaş (2019), çalışmasında hikâyeleri en çok değer içeren metin türü olarak belirlemiştir. Bu yönüyle çalışmanın sonuçları arasında paralellik bulunmaktadır.

İncelenen metinler arasında iki metinde hiçbir değere rastlanmamışken içinde otuz adet değerden bahsedilen metin de bulunmaktadır. Metinler değer sayısı ve bahsedilen değer çeşitliliği bakımından homojen değildir. Benzer şekilde Türkben (2019), Doğan ve Gülüşen (2014) çalışmalarında değerlerin konulara göre düzensiz dağıldığından bahsetmiştir. Gül (2017) yaptığı çalışmada değerler eğitimi yaklaşımıyla 5. sınıf Türkçe ders kitaplarını incelemiş ve değerlerin konulara dağılımında homojen bir yapının olmadığı sonucuna varmıştır. Benzer şekilde Aral (2008) 6. sınıf Türkçe ders kitabını incelediği araştırmada, ders kitabında tüm değerlerin işlenmediğini, aynı zamanda işlenen değerlerin de işlenme oranlarının aynı olmadığını belirtmiştir. Deniz ve Karagöl, (2018) ortaokul ders kitaplarını değerler eğitimi açısından inceledikleri çalışmalarında da değerlerin dağılımında bir dengenin olmadığını belirtmişlerdir. Bu çalışmada da durum aynıdır. Değer aktarımında en önemli materyallerden biri olan ders kitabındaki metinlerde değerlerin eşit şekilde dağıtılması değer aktarımının gerçekleşmesinde etkili olmaktadır.

Ders kitapları için seçilen metinlerin kalitesi değerler eğitiminin başarıya ulaşmasını sağlayacaktır. Değerler eğitimi açısından ders kitaplarının etkinliğinin fark edilmesi ve değerler eğitimine uygun metinlerin seçilmesi önemlidir.

Bu çalışmada ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

- Çalışmada metinlerde bazı değerlere çok yer verildiği, bazı değerlere daha az yer verildiği ve bazı değerlere de hiç yer verilmediği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda ders kitaplarındaki metinlerin içerdiği değer sayıları ve değer çeşitliliği daha dengeli hale getirilmelidir.

- Çalışmada değer aktarımında hikâye türünün daha fazla kullanıldığı görülmüştür, değer aktarımında diğer metin türlerinin de dengeli bir şekilde kullanılması yerinde olacaktır.

KAYNAKÇA

- Aktaş, E., & Ekinci Çelikpazu, E. (2011). MEB 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin değer iletimi açısından incelenmesi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*.
- Akyol, Ş. (2010). *İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Sevgi Temasının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Alan, Y. (2012). *Türkçe Ders Kitaplarındaki Okuma ve Serbest Okuma Metinlerinin Dini ve Ahlaki Değerler Açısından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Aral, D. (2008). *Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan değerler üzerine bir araştırma (Yüksek Lisans Tezi)*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Arseven, A., Yolcu, F., & Kılıç, A. (2018). Ortaokul 6,7 ve 8. sınıf Ders Kitaplarındaki Metinlerin Değer Eğitimi Açısından İncelenmesi. *Karadeniz Araştırmaları Merkezi*, s. 205-222.
- Baki, Y. (2019). Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Değer Aktarımı Açısından İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, s. 109-146.
- Bilgin, N. (1995). *Sosyal Psikolojide Yöntem ve Pratik Çalışmalar*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Çapoğlu, E., & Okur, A. (2015). Ortaokul 8.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Şiirlerde Yer Alan Değerler. *Sakarya University Journal of Education*.
- Coşkun, E., & Taş, S. (2014). Ders Kitaplarına Metin Seçimi Açısından Türkçe Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, s. 59-74.
- Demirel, Ö. (2010). *Kuramdan Uygulamaya: Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Deniz, K., & Karagöl, E. (2018). Değerler Eğitimi Açısından Ortaokul Türkçe Ders Kitapları. *Karaelmas Journal of Educational Sciences*.
- Doğan, B., & Gülüşen, A. (2014). Türkçe Ders Kitaplarındaki (6-8) Metinlerin Değerler Bakımından İncelenmesi. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 75-102.
- Gül, M. (2017). Türkçe Ders Kitabındaki Metinlerin (5. Sınıf) Değerler Eğitimi Yaklaşımıyla İncelenmesi. *Erciyes Journal of Education*, s. 59-78.
- Karatay, H. (2011). Karakter Eğitiminde Edebi Eserlerin Kullanımı. *Turkish Studies (Elektronik)*, s. 1939-1454.
- Kuzu, A. (2013). Veri Toplama Yöntem Ve Araçları. A. A. Kurt içinde, *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (s. 109). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Küçüköğlü, A., Albayrak, F., & Serin, N. (2020). Değerler Eğitimi Bağlamında Türkçe Dersi: Program ve Ders Kitaplarının Karşılaştırmalı İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*.
- Öncül, R. (2000). *Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Öz, G. (2012). *İlköğretim Sekizinci sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Özer, B. (2019). Karakter ve Değer Eğitiminde Rol Model Olarak Öğretmen. B. Özer içinde, *Karakter ve Değerler Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özer, B., Kalkan, A., Aksoy, C., Deniz, A., & Koktaş, A. (2022). Temel Eğitim Ders Kitaplarının Dini Kavramlar ve Semboller Açısından İncelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*.
- Özbay, M., & Karakuş Tayşi, E. (2011). Dede Korkut Hikâyeleri'nin Türkçe Öğretimi ve Değer Aktarımı Açısından Önemi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, s. 21-31.
- Spillman, L., & Strand, M. (2013). Interest-Oriented Action. *Annual Review of Sociology*.
- TDK. (2023, 1 20). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. Güncel Türkçe Sözlük: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Topbaş, G. (2019). *6. Sınıf Türkçe Ders Kitabının değerler Bakımından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Türkben, T. (2019). Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin İlettiği Değerler Açısından İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, s. 508-526.
- Veugelers, W., & Wedder, P. (2003). Values In Teaching. *Teachers and Teaching Theory and Practice*.
- Yaman, E. (2016). *Değerler Eğitiminde Yeni Ufukları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yaman, H., Taflan, S., & Çolak, S. (2009). İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, s. 107-120.
- Yazıcı, K. (2006). Değerler Eğitimine Genel Bir Bakış. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, s. 499-522.
- Yılar, R. (2016). İlettiği Değerler Açısından İlkokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinler Üzerinde İncelemeler. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Yurt, G., & Arslan, M. (2012). 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Şekil-İçerik-Metin Yönünden İncelenmesi: Zambak Ve Pasifik Yayınları Örneği. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 317-327.

Examination of Texts in 8th Grade Turkish Textbooks in Terms of Values

Özlem OLTULU¹

Muhammed ALAN²

Cited:

Oltulu, Ö., Alan, M., (2023). A Qualitative Research Technique: Interview. *Journal of Interdisciplinary Educational Research*, 7(14), 114-140, DOI: 10.57135/jier. 1248862

Abstract

The aim of this study is to determine which values are included in the 8th grade Turkish textbook and the distribution of these values according to text types.. For the research, 32 texts consisting of reading texts, poems and free reading texts in the 8th grade Turkish textbook prepared by the Ministry of National Education Board of Education and Discipline and taught in the 2021-2022 academic year were examined. On the other hand, listening/watching texts in the textbook were not included in the research. In this study, which was organized according to the qualitative research method, data were obtained by using document analysis, one of the qualitative data collection methods. First of all, each text in the Turkish textbook was examined in terms of the values it conveyed. Accordingly, it has been observed that a value in a text occurs in different numbers in different parts of the text. After analyzing each text in detail, the values were also examined according to the text types. In this review, the texts were evaluated in eleven categories as comics, essays, epics, anecdotes, travel writings, stories, articles, novels, conversations, poems, and theater genres. Accordingly, it has been determined which type of texts the values are mostly given. The texts constituting the data source of the study were subjected to document analysis. As a result, the number of values found in the texts in the 8th grade Turkish textbook is as follows, from high to low: love, protecting cultural heritage, friendship, being kind, patriotism, hard work, self-confidence, respect, courage, honesty, greeting, compassion-compassion, sacrifice, tolerance, doing good, giving importance to family unity, being sharing, responsibility, helping-solidarity, optimism, leadership, hospitality, cleanliness, being fair, being humble, being able to think independently and freely, and developing aesthetic feelings. The expression about the empathy value could not be determined in the texts. Kalbim Rumelide Kaldı, Canberra and Kınalı Alinin Mektubu are the texts where the diversity of values is seen the most.

Keywords: Values, Values Education, 8th Grade Turkish Lesson, Values in Turkish Texts

INTRODOCTION

Value comes from Latin Word "valere" which means worthy or strong. It is known that Znaniecki used this concept for the first time in social sciences. (Bilgin 1995). Öncül (2010) defines the concept of value as attributing importance or degree of superiority to a presence or a concept. Values are not personal preferences but are judgements based on what is good and what is bad (Veugelers & Wedder, 2003). In the Turkish Dictionary of the Turkish Language Association, value is defined as "all the material and spiritual elements that include the social, cultural, economic and scientific values of a nation". (TDK, 2023). Values are the model manners for individuals in society to decide what is good or bad. They are ideal behaviours to determine effectively what is beneficial and damaging. The definition of value differs from person to person. However, values state what is important to members of society, what to prioritize. In other words how they live their lives (Yazıcı, 2006). Value is what the individual cares about mostly, what is good and

¹Turkish Teacher, Ministry of National Education, Sinop-Türkiye ozlem353757@gmail.com , orcid.org/0000-0002-2556-500

²Social Studies Teacher, Ministry of National Education, Samsun-Turkey, mserkanalan@gmail.com, orcid.org/0000-0003-1294-7034

desirable for him/her and related to what is s/he trying to in terms of interests (Spillman & Strand, 2013).

Values influence individuals' personality, behaviours and perspectives on life. Values need to be acquired, internalized and applied in one's life. This situation is not a temporary process; on the contrary, values education is a lifelong process (Yaman, 2016). It is observed that especially school-age children and young people are not very sensitive about social values. So it is necessary to teach the individuals at school age within a certain system and that is possible thanks to values education (Özer, 2019).

Teacher is the person to raise children through family and school is the place where this education comes true. Teachers act as a role model and use textbooks to help children to acquire the values.

Textbooks are prepared according to values which societies want to see on individuals and if they are applied, it is a high chance to reach their goals. It is important that the textbooks to be used from the first stage of education are prepared according to national and moral values. (Özer, Kalkan, Aksoy, Deniz, & Koktaş, 2022). Textbooks provide both mother tongue teaching and values education (Coşkun & Taş, 2014; Demirel, 2010). Turkish lessons are designed to develop children' native language skills and basic values. (Akyol, 2010). Values are taught via text in Turkish lessons. It is possible to raise individuals who assimilate both national and universal values thanks to qualified literary texts (Öz, 2012; Yurt & Arslan, 2012). The use of language and native language skills within the framework of Turkish education which are the essential elements of Turkish education system, take part in National Education Basic Law officially. According to this law, it is clear that it has purpose of raising individuals who are also committed to Turkish nationalism as well as Atatürk's principles and reforms, who internalize all the values of Turkish nation and enable the development, who love their family members and country, who are aware of their duty and responsibilities towards Turkish nation and implement them, too. Turkish is the most suitable one among lessons which are able to create value in terms of content (Doğan & Gülüşen, 2014)

Our national culture passes from generation to generation through language. Values can be acquired through language while they are passing with the culture of a nation too. While we are teaching our mother tongue, it is not enough to teach only language rules and grammar but it is necessary to internalize our values too. Values are also transmitted from generation to generation through texts. For this reason, the value of the works that are used as the main source in mother tongue education in the transfer of values is high. (Özbay & Karakuş Tayşi, 2011).

Values education is an important step. Values education is an important step, although it is not a sufficient solution to transform negative behaviors of students into positive ones. Value acquisition through education takes place first at home, then at school. In modern times, the changes in traditional family structures give a greater responsibility to schools, especially teachers on value transfer. The educational process, especially the textbook, which is the main material of the Turkish course, has a great role and influence in the transfer of values. Values can be given to students through texts. A message is given to students through texts. Students distinguish between good and bad, internalize the good.

The texts in the coursebooks should be selected carefully. While we are transferring the values to students, we should not ignore today's situation and should consider today's needs to determine the value to be reached. The most important of the basic skills we want to instill in individuals today is the ability to value to national, spiritual and universal values. The importance and situation of Turkish lessons are different from this perspective. Turkish lessons develop basic language skills of students and pass values to them via text (Yaman, Taflan, & Çolak, 2009).

Turkish lesson aims to teach speaking, reading, writing and listening skills and equip students with these skills. One of the most important ways to reach this aim is texts from textbooks. Values are instilled in students through these texts (Alan, 2012). Texts are not only the most important material in Turkish lessons but also an important key point in the transfer of values. The texts in

the textbooks consist of works of children's literature. Kids not only enjoy it but also develop an awareness of values. The events experienced by the hero of the story are manifestations of value education. The rules of daily life, which are always verbally given to children and seem abstract to them, materialize thanks to these products. Through the heroes, children either obey the rules or learn what happens when they do not. Thanks to the hero of the text, it can be said that children distinguish between right and wrong and adopt values more persistently (Karatay, 2011).

When the literature is studied, it is seen that there are studies in which texts in Turkish textbooks are examined. Türkben (2019) examined the texts in Turkish textbooks in terms of the values they conveyed, stated that the texts are insufficient in transferring values and there is no balance in the distribution of values. Çapoğlu & Okur, (2015) examined the poems in 8th grade Turkish textbooks belonging to different publishers, stated that the types and numbers of the values given in the books examined were different. Arseven, Yolcu, & Kılıç, (2018) examined the texts in the secondary school Turkish textbooks in terms of value education and stated that the value of love was the most common value. Doğan & Gülüşen (2014) stated that the highest value was given in 8th grade textbooks in their study to determine the distribution of values in Turkish textbooks to classes.

This study differs from other studies in terms of examining values according to text types. It is foreseen that the collected data will help in the selection of texts to be taught in Turkish lessons and in the creation of textbooks.

PURPOSE OF THE RESEARCH

The aim of this research is to determine the values in the 8th grade Turkish textbook and the distribution of values according to text types. In this research, answers to these questions were sought "Which values and how often are included in the Turkish 8th grade textbook reading texts; How is the distribution of these values according to text types? The sub-objectives of the research are:

In the 8th grade Turkish textbook:

- What is the frequency level of the values in the book?
- What is the status of the values in the program and literature according to the text types

METHOD

This research was conducted according to the qualitative approach. The document analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. Document analysis includes the analysis of written materials containing information about the facts or events that are aimed to be investigated. Documents we can use when we assume we are going to carry out educational research; textbooks, annual and daily plans, project assignments, internal and external correspondence (Kuzu, 2013, s. 109).

DATA COLLECTION AN ANALYSIS

The values in 32 texts in the 8th grade Turkish textbook approved by the Ministry of National Education Board of Education and Discipline and taught in the 2021-2022 academic year were examined. The 8th grade textbook was preferred because it contains more text types than other grade levels. A detection chart was created with ten root values in the Turkish curriculum and a total of twenty-five values related to national and moral values that are the most repeated in the literature. The texts in the book were examined by the researchers and processed into the detection chart. The values in the detection chart are; tolerance, respect, love, fairness, giving importance to family unity, humility, courage, hard work, honesty, friendship, empathy, aesthetics, self-sacrifice, goodness, optimism, protecting cultural heritage, hospitality, being kind, sharing, greeting, compassion, hygiene, patriotism, cooperation and solidarity. In the next step, values were studied at according to text types. In the analysis, the texts are divided into eleven categories as comics, essays, epics, anecdotes, travel writings, stories, articles, novels, conversations, poems, and theatre. The text types with the most value were determined. In

addition, the value expressions in the texts are written under the title of the relevant value by quoting and making the necessary explanations. Document analysis was applied to the texts in the study.

FINDINGS

In this section, the values in the 8th grade Turkish textbook are first given in Table 1. Then, it is specified in other tables as separated into

Table 1. 8. Texts in the Classroom Turkish Textbook and Its Value

Texts	Being Fair	Family Union	Humility	Bravery	Diligence	Honesty	Friendship	Empathy	Aesthetic	Sacrifice	Tolerance	Goodness	Optimism	Cultural Heritage	Hospitality	Being Kind	Generosity	Respect	Greeting	Love	Responsibility	Mercy	Hygiene	Patriotism	Solidarity	Total
1. İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine											1		1								1					3
2. Kaşığı						4														1	1	4			1	11
3. İnsanla Güzel							1													2						3
4. Ayaz'ın Definesi	2		1		2							2		1			1			1		1				11
5. Bayrağımızın Altında				1						1														5		7
6. Atatürk ve Müzik					3				3		2			3	2			1		2						16
7. Kınalı Ali'nin Mektubu		3		3		1	5			1				2				2	3	5				2	3	30
8. Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor																							1	1		2
9. Gündelik Hayatımızda E-Hastalıklar																										1
10. Simit ve Peynir' le Bilim İnsanı Öyküleri					3										1				1							5
11. Parktaki Bilim																										0
12. Eski Çağlardan Beri Dışlerimize Çok İyi Baktık																							1			1
13. Kaldırımlar																										0
14. Portakal		4			2					1				1						4	1					13
15. Dilimiz Kuşatma Altında		1												1						2				1		5
16. Masal Ağacı							1																		1	2
17. Eşref Saat			1											1		1										3

According to Table 1, the texts with the most values are as follows: Kınalı Ali'nin Mektubu (30), Kalbim Rumeli'de Kaldı (26), Canberra (22), Haritada Bir Nokta (19), Atatürk ve Müzik (16), Bir Fincan Kahve (18), İmece (14). The texts with the least values are as follows: Gündelik Hayatımızda E- Hastalıklar (1), Rüzgâr (1), Masal Ağacı (2), Göç Destanı (2), Yılkı Atı (2), Yaşamaya Dair (2), İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine (3), İnsanla Güzel (3), Eski Çağlardan Beri Dışerimize Çok İyi Baktık (1), Eşref Saat (3), Türkiye (3). No value was found in Parktaki Bilim and Kaldırımlar texts. While the most common values were love, protecting cultural heritage, friendship and hard work, empathy value was not found. The expressions containing the values shown in Table 1. are as follows:

Findings Regarding the Value of Fairness

We can see the value of being fair in the text titled "İnsanla Güzel" in the following expressions: "The Sultan was very happy to be right in his thoughts. He called Ayaz to his side. He asked everyone to apologize to him. ". The fact that the Sultan called everyone to him and asked them to apologize to someone shows us that he acted justly.

In the following statement in the text titled "Canberra (Canberra)", we can see the value of being fair as giving the enemy the value he deserves, even if he is the enemy: "According to the guide, this monument is the only monument in the world built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ""

Findings Related to the Value of Caring for Family Unity

We can see the value of giving importance to family unity in the text called "Kınalı Ali'nin Mektubu ": "Dear mother, father, I kiss your hands with longing. ", "After asking about his sister, his younger brother's health, he said that everyone in the village was smoking and no one should worry about him. Now I plow the field instead of the ox, and I don't get too tired. Don't think about us. "The words mother, father, brother bring us to the value of family unity.

In the text called "Portakal", the expressions we encounter about the value of giving importance to family unity are as follows: "My grandfather did not send anyone, he said, "You are all here, our land alone does not feed anyone." He kept his four sons in the same garden. When it was his turn to get married, he added a room. ", "My sister Elif was like my mother... That's how we were a big family. ", "I never went to the village during the term, missed home so much. "How my mother hugged me when she saw me. "Family members do not leave the house, even if they get married; The words sister, mother, son, grandfather are words that emphasize value.

The value of giving importance to family unity, which is the only value in the text "Dilimiz Kuşatma Altında", is also associated with love: "If a person does not love his profession, he cannot be successful, he cannot progress. If he does not love himself, he cannot develop, he becomes unhappy, he becomes alienated from his surroundings. Lack of love among family members pushes the child to loneliness. The statement about the value of giving importance to family unity in the text titled "Gündüzünü Kaybeden Kuş" is as follows: "She furnished her cubs' nest with feathers plucked from her bosom. "We see that giving importance to family unity has turned into behavior.

Findings Regarding the Value of Humility

In the text called "Ayaz'ın Hazinesi", we see the value of humility in the following sentences that give advice: "Do not think that you are something. You were wearing that sandal once. Don't be proud, he said." In the text titled "Canberra (Canberra)", we can see the value of humility in the behavior of showing the value he deserves even if the enemy is: "According to the guide, this monument is the only monument in the world that was built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ""

Findings Regarding Courage Value

In the text called "Bayrağımızın Altında " we come across the following statement about the value of courage: "I was going crazy if I died here every day, if my grave would be under the banner. But the enemies don't let go, we had neither horse nor cart to flee beyond. Finally, I looked, I am old, you are late, I decided to run away to you. "The act of fleeing to one's own country at the risk of death is an example of courage.

In the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu", the following statements about the soldiers' willingness to die include the value of courage: "As long as we are here, you should know that the enemy will not be able to move forward a step. "Kınalı Ali and his friends, who saw their commander as thoughtful and distressed, went to their commander and asked him to send them to the front. Upon the insistence of his soldiers, his commanders could not resist any longer and he had to accept these requests, knowing that he was sent to death. ", "Kınalı Ali and his friends came to the front with shouts of joy; no, they were going to die on purpose. ""

The expression in which the value of courage is derived as meaning in the text named "Eşref Saat" is as follows: "Great geniuses discover the honorable hours of nations. The expression that will serve as an example of the value of courage in the text titled "Peri Bacaları" is: "Death, even if it is death. He said, "I will arrive next to the standing army." The expression in which the value of courage is seen in the text titled "Yılkı Atı" is as follows: "They had a state of mind, disregarding death, no matter what. "The value of courage has appeared in the form of risking death.

We can see the value of courage in the text titled "Haritada Bir Nokta" in the following expression: "Now, among honest people, with my head bowed, without laughing, without amusement, full of tolerance, when you understand the evil from the blink of an eye, you will become a monster out of courage, quiet, calm, hit your mouth and take your bite. I was going to go fishing in a state and end my life, yearning for goodness, here with a gasp, I would end up happily. ". We see that the word courage itself is used in a sentence, both as a meaning and directly. In the text titled "Kalbim Rumelide Kaldı", we encounter the value of courage in the following expression: "Then he could have faced the difficulties more courageously." In these sentences, it is being courageous in the face of difficulties.

Findings Related to the Value of Diligence

In the text titled "Atatürk ve Müzik", the expressions in which the value of diligence is clearly included are as follows: "Atatürk, who we see that he is closely interested in every branch of art, has spent a lot of time especially on music." almost made a breakthrough. He determined that the first step to reach this goal is to establish music education and institutions that provide this education.", "Atatürk also tried to measure the reactions of the people around him with his own methods in the same days. For him, this is a very difficult task. For this reason, Atatürk spent a lot of time on the music revolution, which he described as the 'most difficult revolution', and never hesitated to express it at every opportunity. ""

The text titled "'Simit ve Peynir' le Bilim İnsanı Öyküleri " contains the following statements about the value of diligence: "We will soon connect and I will be able to work without being disturbed." He continued to work to understand whether he had repaired it or why it could not be repaired.", "After decades of disciplined work, Aziz Sancar showed how DNA molecules damaged by ultraviolet radiation were repaired." In these sentences; willingness to work, not giving up on working and disciplined work.

The expressions in the text titled "Portakal" that include the value of hard work are as follows: "You are the offspring of my babies, you should study. ", "I also study my lessons, how/ why am I working? If I fail the classes, they would kick me out of school. ". In the text titled "Türkiye ", the expression in which the value of diligence is included is as follows: "Turkey is the sweat of my brow, the light of my eyes. "The value of diligence is in these texts; given with an emphasis on study and sweat.

The lines in which the value of hard work is included in the poem called "Vatan Sevgini İçten Duyanlar" are as follows: "The head that works with the love of the homeland / Surely reaches the front row." "Make your son study, have your daughter study/ One must study to be human." In the text titled "Haritada Bir Nokta", the expressions that include the value of diligence are as follows: "How friendly, how sincerely he worked with such love.", "That man was doing his best to get a carpenter fish, to deserve this fish.", " - Let go! That man also worked. Give me one, what happens? Where did it come from?" In these texts, working is also associated with reading, and is given as willing work and doing one's best.

In the text titled "İmece", the expressions that it is not difficult to study the value of diligence and that it is easy to work together are as follows: "A huge field has been harvested and threshed before the yellow heat sets in, before noon. "Working at imece has never been difficult for me. It has not come to anyone.", "A single person, no matter how hardworking, cannot do his field alone."

Findings Regarding the Integrity-Honesty Value

The expressions in the text titled "Kaşığı" that include the value of integrity-honesty are as follows: "- If you lie, I will beat you!.. - I won't tell you.", "-Don't lie, I say. -I didn't break it, he said, "Lying is very bad.", "-I'm going to tell my father something. - What are you going to say? -I broke the kaşığı, I'll tell you that." No matter how much truth is in these sentences, it was inappropriate to threaten with beating.

The expressions in the text titled "Ayaz'ın Definesi" that include the value of integrity and honesty are as follows: "They started to say things about Ayaz as soon as they happened. They spread around that Ayaz collected gold and silver, kept them in a locked room, and did not let anyone in. In the end, they went even further and complained about Ayaz to the Sultan", "He was a loyal, reliable, honest person who deserved every favor. "In these sentences, we understand the value of integrity-honesty from the behavior of spreading fake news, in contrast.

The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" that include the value of integrity and honesty are as follows: "Kınalı Ali won the love of all of them in a short time thanks to his loving and honest attitude towards his friends.". The expression that includes the value of integrity-honesty in the text called "Peri Chimneys" is as follows: "There was no theft or murder. The expression that includes the value of honesty and integrity in the poem "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar" is as follows: "Those who sincerely feel the love of the homeland/work with Sıtkı by adopting" The values of honesty and integrity are reflected in their behavior.

In the text named "Haritada Bir Nokta", the value of integrity-honesty is included in the following expressions as being honest and avoiding committing evil: "When I see a dot on the map, when I see an island, I immediately remember the storms, winds, hums, sharks, and then suddenly the honest people of the island.", "Now I will go fishing silently, calmly, with my head bowed, without laughing, without amusement, full of tolerance, when I realize the evil from the blink of an eye, and will turn into a monster out of courage, I will go fishing, longing for goodness., I was going to finish here happily with a choked last breath.", "I was going to finish this day without committing any sin, or rather evil, among people with calloused hands and faces lined by the sun and wind, in a cup of coffee with steaming windows."

Findings Related to the Value of Friendship

The expressions of friendship value in the poem called "İnsanla Güzel" are as follows: "While there is warm friendships and love/ Why wars, grudges, anger". The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" that include the value of friendship are as follows: "One day, he asked his friends for help to send a letter to his hometown.", "Can someone help? Not one but many of his friends came to help." "Kınalı Ali was singing, a friend was writing, and the other was checking whether what was said was written correctly. "Value appeared before us in the form of helping each other among friends. "Kınalı Ali and his friends, who saw their commander as thoughtful and troubled,

went to their commander and asked him to send them to the front. Upon the insistence of his soldiers, his commanders could not resist any longer and he had to accept these requests, knowing that he was sent to death. ", "Kınalı Ali and his friends came to the front with shouts of joy; no, they were going to die on purpose. ""

The expression that includes the value of friendship in the text called "Masal Ağacı" is as follows: "All travelers, local, foreign, children, women, men, old and young, got so caught up in this business... Meanwhile, they mingled with each other like friends for forty years.". The expressions in the poem "İstanbul'la Hasbihal" that include the value of friendship are as follows: "An ancient friendship is ours." The expressions in the text titled "Bir Fincan Kahve" include the value of friendship: "In this bitterness, there is a sweetness and a close friendship that will last for years. ", "The heart neither wants coffee nor coffee house / The heart wants conversation, coffee is an excuse. ""

In the text titled "Canberra (Canberra)", the expressions that include the value of friendship are as follows: "We have finally reached the farm. The owners of this place are two middle-aged brothers. They're both very close. They welcomed us like friends of forty years. "During the Çanakkale Wars, the Anzacs fought alongside the British soldiers against the Turkish army. We won this war. But our friendship with the Anzacs remained intact.", "Heroes who shed their blood on the soil of this land! Here you are in a friendly country. Rest in peace. You, side by side with the Mehmetçik." In the text, the emphasis is placed on staying friends despite everything.

In the text titled "Haritada Bir Nokta ", the expressions in which the value of friendship takes place together with the value of love are as follows: "Let me not see an island on the map. The friendships and loves inside me start with a tingling.", "How friendly and how sincere he was working. ". The expressions in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı " are as follows: "They had a good living. ", "they said goodbye to their neighbors in tears. ". In the text titled "İmece", the expression that includes the value of friendship is as follows: "It makes people more human. It makes it friendlier, more lovable."

Findings Related to Empathy Value

The expression for this value could not be determined.

Findings Related to the Value of Enhancing Aesthetic Feelings

The expressions in the text titled "Atatürk ve Müzik", which include the value of developing aesthetic feelings, are as follows: "Atatürk tried to talk about Turkish art and the importance of art in the life of the nation in almost every speech he made, wherever he went during this process." Atatürk, whom we saw interested in, spent a lot of time especially on music.", "Atatürk, especially in the last period, although he turned to European music and encouraged his people, he never broke his ties with Turkish music." Art, music words to aesthetic feelings We can say that it appeals to you.

Findings Regarding the Value of Sacrifice

The expression of the value of sacrifice in the text "Bayrağımızın Altında " is as follows: "Hey son, I have been a refugee five times, my house burned five times. I have fled from the enemy flag to our flag five times since Skopje. When I lost hope the day before these, I took my only son and fled to you, our flag. ""

In the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu", the expression that includes the value of sacrifice is as follows: "We sold the ox, we are sending half of its money to you, and we are giving the other half to your little brother who will soon go to the front. Now I plow the field instead of the ox, and I don't get too tired. Don't think about us. "It is an example of self-sacrifice in the family.

The expression in the text titled "Portakal " with the value of sacrifice is as follows: "My mother did not eat all the oranges, let's give it to your father in the evening, let alone that." The expression of the value of sacrifice in the text titled "Gökyüzünü Kaybeden Kuş" is as follows: "She furnished

her cubs' nest with feathers plucked from her bosom. "These texts are also examples of self-sacrifice within the family.

The expression of the value of sacrifice in the text "Yaşamaya Dair " is as follows: "With your white shirt in a laboratory/ You will be able to die for people/ For people whose face you have not even seen/ When no one forced you to do it/ And the most beautiful, most real thing/ Even though you know it's alive. "'

Findings Related to Tolerance-Sensitivity Value

In the text titled "İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine", we can see the value of tolerance-sensitivity in the following statements: "Indeed, we encounter pessimists as well as optimists in every part of our daily life. This is natural because the diversity of life in society, the sequence of events that constantly change form and content, and people's outlook on life and their expectations from life make people either optimistic or cause them to be pessimistic." The behavior of accepting people as they are having been associated with tolerance.

Expressions in which we can see the value of tolerance-sensitivity in the text titled "Atatürk ve Müzik " are as follows: "Although Atatürk loved classical Turkish music here, he always listened to other types of music, and he did not neglect to show respect to musicians and compliment them." He gave importance to meeting and discussing with local and foreign people. In these sentences, we see Atatürk's understanding of tolerance. The value of tolerance-sensitivity is also evident in the poem "İstanbul ile Hasbihal": "For those who swallow tolerance/ For those who sow seeds of peace"

In the text titled "Canberra (Canberra)", there are multiple statements about the value of tolerance and sensitivity: "According to the guide, this monument was the only monument in the world that was built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ", "Heroes who shed their blood on the soil of this country! Here you are in a friendly country. Sleep in peace and quiet. You, side by side with the Mehmetçik." "Mothers who send their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. "We see the tolerance towards people from different countries.

Findings on the Value of Doing Good

In the text titled "Ayaz'ın Definesi", there are multiple statements about the value of doing good: "The Great Sultan Mahmud of Gazne met a modest peasant named Ayaz during one of his travels. Ayaz won his heart with his behavior and intelligence. Upon the Sultan's proposal, he went to the palace with him.", "After he came to the palace, the Sultan gave him the most beautiful clothes. "Doing a favor is seen as an invitation and a gift.

The value of doing good in the text called "Haritada Bir Nokta"; "Now, with my head bowed down in front of me among honest people, full of tolerance, without laughing, without amusement, when I realize the evil from the blink of an eye, as a person who will turn into a monster out of courage, I will go fishing silently, calmly, with a bite to the mouth, longing for goodness, I will end my life here with a cut off. I would end up happily with my last breath. " and " I was going to finish the day without committing any sin, or rather evil, among people with calloused hands and streaked faces with the sun and wind, in a steaming cup of coffee. ", not to be evil in their statements, "When it was heard that the fish started to come out in abundance, people would come from outside. Those who joined the race from outside did not receive a share. İrip's crew and the chief would give them as many fish as they could get from their hearts. ", "- Let go! That man also worked. Give me one, what happens? Where did it come from? It is also included in the expressions "' in relation to sharing.

We understand the value of doing good in the poem "Yaşamaya Dair" from the following lines: "With your white shirt in a laboratory/ You will be able to die for people/ For people whose face

you have not even seen/ When no one forced you to do it/ And the most beautiful, most real thing/
Even though you know it's alive. "We see value in the form of goodness to people.

The text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" contains the following statements about the value of doing good: "The husband of the woman, Hristo, gave Zehra two root geraniums, both red and white...". The text titled "İmece" contains the following statements about the value of doing good: "The sick man's wife could not have harvested and threshed this field in a month. It's done by noon. "In these texts, the value of kindness is associated with sharing and helping each other.

Findings Regarding Optimism Value

The text titled "İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine" contains the following statements about the value of optimism: "It is known that optimists are loved more in life, or rather taken seriously. Because according to the general opinion, they are optimistic; he is smart, sociable, develops positive designs for the future, is sensitive, caring, constructive, and radiates positive energy around him...", "Optimism gives the society the joy of life. "This text focuses on the characteristics of optimists.

In the poem "İstanbul'la Hasbihal", the optimism value is included in the following expressions, although not directly: "You know, love is the lighthouse of peace. / Let love grow like an avalanche/ Let humanity smile with rainbow colors. ". The text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" contains the following statement about the value of optimism: "They waited with hope for the ship that would take them to their homeland. "In this text, it is felt to be hopeful, not to be pessimistic.

Findings Regarding the Value of Protecting Cultural Heritage

In the text named "Ayaz'ın Definesi", there are the following statements about the value of protecting the cultural heritage: "But he hung his shoes with his fleece on the wall of an empty room in the palace in order not to forget his own past."

In the text titled "Atatürk ve Müzik", there are the following statements about the value of protecting cultural heritage: "The biggest goal of the music revolution, which will leave its mark on the 1930s, is for classical Turkish music to become a music genre of universal dimensions and polyphonic music to be Turkish. "Atatürk has never broken his ties with Turkish music, even though he has recently turned to European music and encouraged his people to do this." almost made a breakthrough. He determined that the first step to reach this goal is music education and the establishment of institutions that provide this education. As a matter of fact, the efforts were not fruitless and the movement gained momentum with the establishment of a conservatory in Ankara in 1934. "It is given through Atatürk's approach to both universal and local music.

The text titled "Kıvalı Ali'nin Mektubu" contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "He was praying to God that he would not have to send his young soldiers to this front, where the human body was cut like a sickle with bayonets and bullets." , "We apply henna for three things: the bride in the wedding dress; Let her go to her family, her children to be sacrificed.../ sacrificial ram, to be sacrificed to God.../ To our brave soldiers who went to the military, so that they would be sacrificed to the homeland..." Praying appears in the form of keeping the traditions alive.

The text titled "Portakal" contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "My grandfather did not send anyone, and he kept all four of his sons in the same garden, saying, "You are all here, our land alone will not feed anyone." When it was his turn to get married, he added a room. "We see it as maintaining traditions.

The text titled "Dilimiz Kuşatma Altında " contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "Basically: Let's not be ashamed of our language. Let's not forget that the basic element that makes a nation a nation is language, and the path that leads to the disintegration of the nation first begins with the degeneration of "culture and language". "The importance of language as a cultural heritage has been emphasized.

In the text called "Peri Bacaları", there are the following statements about the value of protecting cultural heritage: "A naive wedding has started in a beautiful country. Forty days and forty nights." There are the following lines about the value of protecting the cultural heritage in the poem called "İstanbul'la Hasbihal": "Our men there were sent off with folk songs/ trucks. / In their wooden chests/ Shaving machine, some cookies/ And there would be a quince. "We come across these texts in the form of traditions.

In the poem "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar", there are these lines about the value of protecting the cultural heritage: "Every individual has the right, the homeland is ours/ Our father's grandfather spilled red blood/ Those who died along the borders/ We commemorate with respect as martyrs. ", "Our homeland, our country, our hand, / Rest assured that every employee is ours. / The crescent and star flag are ours; the property is ours/ Say Veysel, proudly praising. "There is an emphasis on the homeland and the flag.

In the text titled "Bir Fincan Kahve ", there are the following statements about the value of protecting cultural heritage: "We said that the traditional hospitality of Anatolia is legendary.", "A cup of coffee has a memory of forty years", " 'Summer and winter coffeehouses opened in Istanbul, coffee traditions and customs in these coffeehouses have been the subject of many local and foreign writers', 'The guest who comes to the coffeehouse in Southern Anatolia and Cyprus villages, greets first and is a member of whoever sits at the table. drinks his coffee. After that, the people in the coffee house start serving one by one. ", "Do not refuse the treats. Anatolia's heart is hurt, this heart is with you."

The text titled "Canberra (Canberra)" contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "This giant fountain was built to commemorate the bicentennial of Captain Cook (Kuk)'s departure to the Australian continent.", "Canakkale During their war, the Anzacs fought alongside the British against the Turkish army. We won this war. But our friendship with the Anzacs remained intact."

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", there is the following statement about the value of protecting cultural heritage: "They used to go to each other's weddings and have fun. ". In the text titled "İmece", there is the following statement about the value of protecting the cultural heritage: "The girls of the village used to put on their most beautiful clothes in Hıdırellez and apply henna on their hands. "In these texts, we come across traditions in the form of customs.

Findings Regarding Hospitality Value

The text titled "Bir Fincan Kahve " contains the following statements about the value of hospitality: "we said that the traditional hospitality of Anatolia is legendary. " The coffee, which is the leading treat in the visits of friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. "We said that in Anatolia, coffee leads the way in hospitality. ", "The guest who comes to the coffee house in Southern Anatolia and Cyprus villages first greets and drinks a cup of coffee from the person who is sitting at the table. After that, the people in the coffee house start serving one by one. "The hospitality of Anatolia was emphasized.

The text titled "Canberra (Canberra)" contains the following statement about the value of hospitality: "We have finally reached the farm. The owners of this place are two middle-aged brothers. They're both very close. They welcomed us like friends of forty years. ""

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", the value of hospitality is included in the following expressions as welcoming guests and offering treats: "They used to go to each other's weddings and have fun. ", "The new owners of the house, Hristo and Despina, welcomed him with a smiling face and showed him around their rooms. They've had treats. ""

Findings on the Value of Being Kind

In the text titled "Atatürk ve Müzik", the value of being kind is associated with Atatürk as follows: "Although Atatürk loved classical Turkish music here, he always listened to other types of music and did not neglect to show respect to musicians and compliment them. This approach is the

clearest indicator of Atatürk's respect for music and the musician and his role in the acceleration of developments in the field of music. ""

The text titled ""Simit ve Peynir'le Bilim İnsanı Öyküleri" contains the following statements about the value of being kind: "Thank you very, very much, in the hope that you will be an example to all our readers who read these lines. ". In the text titled "Eşref Saat", there are the following statements about the value of being kind: "There is a saying that a sweet tongue pulls the snake out of its hole. "We can see the value of being kind in the expressions of saying thank you, being soft-spoken.

In the text titled "Bir Fincan Kahve", there are the following statements about the value of being kind: "Coffee, which is one of the main treats when visiting friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. ", "The guest who comes to the coffee house in Southern Anatolia and Cyprus villages first greets and drinks a cup of coffee from the person who is sitting at the table. After that, the people in the coffee house start serving one by one. ", "Do not refuse the treats. Anatolia's heart is hurt, this heart is with you." Emphasis was placed on not rejecting the treats and being kind to the guest. The text titled "Karagöz" contains the following statements about the value of being kind: "Welcome, welcome. Welcome to our game. ", "My lord, you are welcome, you have brought joy. How are you? ", "Don't interrupt me twice. It is said, "Have you interrupted someone, I interrupted with honey. I cut you off with honey..." appears in the form of guest greeting and speaking rules. The situations of greeting, asking for the state, and interrupting while someone is speaking are given in relation to courtesy.

The text titled ""Gündüzünü Kaybeden Kuş" contains the following statement about the value of being kind: "All the mother partridges are sitting on the edge of their nests, they are babbling 'Hello' and 'We have survived another dark night. 'They were congratulating each other. ""

The text titled "Canberra (Canberra)" contains the following statement about the value of being kind: "We have finally arrived at the farm. The owners of this place are two middle-aged brothers. They're both very close. They welcomed us like friends of forty years. "But he stretches out his front legs and takes the bread from me. Then he divides it and puts it in his mouth gently." "According to the guide, this monument is the only monument in the world that was built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ", "Mothers who sent their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. "Then, thank you letters came from Australia and New Zealand. The expressions in the texts to act kindly, to build a monument in their memory, to thank them can be associated with the value of being kind.

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", there is this statement about the value of being kind: "They used to go to each other's weddings and have fun. ", "The new owners of the house, Hristo and Despina, welcomed him with a smiling face and showed him around their rooms. They've had treats. ""

Findings Related to the Value of Generosity

In the text titled "Ayaz'ın Definesi", there is the following statement about the value of generosity: "The Sultan gave him many gifts. ". In the text titled "Peri Bacaları", there is the following statement about the value of sharing: "The poor are not poor, the rich are not rich. ""

In the text titled "Bir Fincan Kahve", there is the following statement about the value of generosity: "Coffee, which is one of the main treats when visiting friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. ", " The guest who comes to the coffee house in Southern Anatolia and Cyprus villages first greets and drinks a cup of coffee from the person who is sitting at the table. After that, the people in the coffee house start serving one by one. ""

In the text titled "Haritada Bir Nokta", there is the following statement about the value of generosity: "When it was heard that the fish were starting to come out in abundance, people would come from outside as well. Those who joined the race from outside did not receive a share. Irp's

crew and the chief would give them as many fish as they could get from their hearts. ", "- Let go! That man also worked. Give me one, what happens? Where did it come from? ""

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", there is the following statement about the value of generosity: "They shared their homes, animals, everything, even their spoons, with them. ", "The new owners of the house, Hristo and Despina, welcomed him with a smiling face and showed him around their rooms. They've had treats. ", "The woman's husband, Hristo, gave Zehra two root geraniums, both red and white..."

Findings Regarding Respect

We can clearly see the value of respect in the text titled "Atatürk ve Müzik": "Although Atatürk loved classical Turkish music here, he always listened to other types of music, and he did not neglect to show respect to musicians and compliment them. This approach is the clearest indicator of Atatürk's respect for music and the musician and his role in the acceleration of developments in the field of music. ""

In the text titled "Kıvalı Ali'nin Mektubu", we see respect for elders in the following expressions: "Dear mother, father, I kiss your hands with longing. ", "I will kiss your hands again, mother. ". In the text called "Peri Bacaları", the respect people have for each other is expressed: "People respected and loved each other. ""

The expression showing respect for human being in the text titled "Göç Destanı" is as follows: "The people and the chiefs showed them great respect". Respect for the martyrs is expressed in the poem called "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar": "Every individual has a right, the homeland is ours/ Our father, our grandfather shed red blood/ Those who died on the borders of the border/ We commemorate with respect by saying martyr. ""

In the text titled "Bir Fincan Kahve ", there is an expression of respect for the guest: "Coffee, which is also the leading dish in visits with friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. ". In the text named "Canberra (Canberra)", we can see the respect for the soldiers who gave their lives on the soil of our country by saying the heroes who gave blood: "Heroes who shed their blood on the soil of this country! Here you are in a friendly country. Sleep in peace and quiet. You, side by side with the Mehmetçik". In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", we see hand-kissing as an expression of respect: "Welcome, lost," he says and kisses your hand. ""

Findings Related to Greeting Value

We see the value of greeting in the text called "Kıvalı Ali'nin Mektubu " in the following expressions: "Dear mother, father, I kiss your hands with longing. ", "My son Ali, how are you, are you okay? I kiss your eyes, I greet you. ", "I kiss and greet your eyes. May God be with you."

In the text titled "Simit ve Peynir'le Bilim İnsanı Öyküleri", we see the value of greeting in the following expression: "Stay safe and sound. ". We see the value of greeting in the text titled "Bir Fincan Kahve" in the following expressions: "In Southern Anatolia and in the villages of Cyprus, the guest who comes to the coffeehouse first greets and drinks a cup of coffee from whose table he sat at. After that, the people in the coffee house start serving one by one. ""

In the text named "Karagöz", we see the value of greeting in the following expressions: "Welcome, welcome. Welcome to our game. ", "My lord, you are welcome, you have brought joy. How are you? ". We see the value of greeting in the text called "Gündüzünü Kaybeden Kuş" in the following expressions: "While the dawn was waking up, the partridges were screeching from the streams and slopes, and they were greeting the new born day with all the birds, insects, bushes, mountains, stones and seas. ", "All the main partridges were sitting on the edge of their nests, babbling 'Hello' and congratulating each other that 'We had another dark night. ". We see the value of greeting in the text called "Kalbim Rumeli'de Kaldı" in the following expressions: "Welcome missing!" he says and kisses your hand.

Findings Related to the Value of Love

In the text titled "Kaşığı", we see the value of love as the love of animals in the following expression: "Our favorite thing was horses. ". The sentences in which the value of love is expressed as human love in the text titled "Beautiful with Human" are as follows: "Everything is beautiful with humans. ", "People dear people/ Lights and colors are always for you ", "While there is warm friendships and love/ Why wars, grudges, anger". In the text titled "Ayaz'ın Definesi", the value of love takes place in the following expression: "Ayaz won her heart with his behavior and intelligence."

In the text titled "Atatürk ve Müzik", the value of love is expressed as the love of music in the following sentences: "It is known to everyone that he especially loved Rumelian folk songs." We can learn from the stories of his close circle that he always included music throughout the day. ""

The text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" contains the following statements about the value of love: "Kınalı Ali won the love of all of them in a short time thanks to his loving and honest attitude towards his friends. ", "My dear mother and father, I kiss your hands with longing. ", "I will kiss your hands again, mother. ", "My son Ali, how are you, are you okay? I kiss your eyes, I greet you. ", "I kiss and greet your eyes. May God be with you"

The text titled "Portakal" contains the following statements about the value of love: "You will see my mother once in a while. like a branch. My Almighty Mevla had it from birth.", "I never went to the village during the period, the house smells in my nose. "How my mother hugged me when she saw me. "Mother, I miss you so much, you are here, I am there. Elif is always hungry here, and she can't eat oranges either."

The expressions that contain the value of love in the text titled "Dilimiz Kuşatma Altında " are as follows: "The emotion that we will indelibly place in our hearts and brains in order to own, protect, develop and sustain something is love. ", " If a person does not like his profession, he cannot be successful and cannot progress. If he does not love himself, he cannot develop, he becomes unhappy, he becomes alienated from his surroundings. Lack of love among family members pushes the child to loneliness. ""

In the text called "Peri Bacaları", there is the following statement about the value of love: "People used to respect and love each other." The expressions that contain the value of love in the text titled "İstanbul'la Hasbihal" are as follows: "My concern was to be human and to love. ", "You know that loving is the lamp of peace. / Let love grow like an avalanche/ Let humanity smile with rainbow colors."

In the text titled "Gündüzünü Kaybeden Kuş ", the expression of the value of love is as follows: "I am not talking about seagulls. We see them on the shores with their innumerable cries and flutters, and we stop and like to see them. ". In the text titled "Canberra (Canberra)", the expression about the value of love is: "Mothers who send their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. ""

In the text titled "Haritada Bir Nokta", the expressions containing the value of love are as follows: "Let me not see an island on the map. The friendships and loves inside me start with a tingling.", "How friendly and how sincere he was working. ""

The expressions that contain the value of love in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" are as follows: "they said goodbye to their neighbors in tears. ", "The two women hugged each other and cried. ", "He just looks at the child with love without saying anything. """, "Looking at the child with longing eyes, he fondly strokes her hair. ". The text titled "İmece" contains the following statements about the value of love: "The radiance of the mirror combined with love in my head. ", "It makes people more human. It makes it friendlier, more lovable."

Findings Regarding the Value of Responsibility

In the text titled "İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine ", the expressions that contain the value of responsibility are as follows: "The presence of water in the glass is the joint responsibility of both parties. The following are the expressions in the text titled "Kaşığı" that include the value of responsibility: "-I would do it too. At that time, Dadaruh put me on Tosun's back and handed me the spoon: - He would say, "Come on, do it."

In the text titled "Portakal ", the expressions that include the value of responsibility are as follows: "I also study my lessons, how. Why am I working? If I fail the classes, they would kick me out of school. ". In the text titled "Karagöz", the expression that includes the value of responsibility is as follows: "The only culprit of accidents is people. ""

Findings Related to Compassion Value

The expressions in the text titled "Kaşığı" that contain the value of compassion are as follows: "What an insatiable pleasure it was to take them to the water with Dadaruh, to ride on their bare backs. Hasan was afraid, he could not ride alone. Dadaruh would take him before himself.", "I went through the gate of the fence. I ran home on the shady road. I called Hasan. The poor guy didn't know anything.", "My father never left the foot of his bed. "But unfortunately, my poor innocent brother died that night. ""

The expressions in the text titled "Ayaz'ın Definesi" that contain the value of compassion and mercy are as follows: "He forgave the men at the request of the Sultan. ". The expressions in the poem "Rüzgar " that contain the value of compassion and mercy are as follows: "He has helped those who work under the sun."

The expressions that contain the value of compassion and mercy in the text called "Gündüzünü Kaybeden Kuş " are as follows: "The poor people were blowing that light with their voices, their songs, and the light that came from their inner light. ". "I wonder how their puppies were from lack of food? ". "She had lined her cubs' nest with feathers she had plucked from her bosom. ""

The expressions in the text titled "Canberra (Canberra)" that include the value of compassion and mercy are as follows: "Heroes who shed their blood on the soil of this country! Here you are in a friendly country. Sleep in peace and quiet. You, side by side with the Mehmetçik""

"Mothers who send their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. ". The expressions in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" are as follows: "The two women hugged each other and cried. " . " He just looks at the child with love without saying anything.". "As she gazes at the child with longing eyes, she caresses his hair lovingly. ""

Findings Regarding Hygiene Value

The expressions that contain the value of cleanliness in the poem "Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor " are as follows: "Let's kiss if our lips are clean.../ But don't step on the ground/ If not, our feet. ". In the text titled "Eski Çağlardan Beri Dişlerimize Çok İyi Baktık ", the statement that includes the value of cleaning is as follows: "People have used many methods throughout history to clean their teeth. ""

Findings on Patriot Value

In the text titled "Bayrağımızın altında ", the expressions of patriotism are as follows: "Hey son, I have been a refugee five times, my house burned five times. I have fled from the enemy flag to our flag five times since Skopje. When I lost hope the day before these, I took my only son and fled to you, our flag. ""

"Do you like our flag very much, grandma? What does it mean to love, son? I've been chasing him for fifty years." "I was going crazy if I died here every day, my grave would be under a banner. But the enemies don't let go, we had neither horse nor cart to flee beyond. Finally, I looked, I am old,

you are late, I decided to run away to you. ". "There was only one important thing in life: When he died, his corpse was not under the enemy flag! Simple and plain. ". "Oh baby," he said. Let God take his trust the minute he wants, my land will be under our flag!"

The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" with patriotic value are as follows: "As long as we are here, you should know that the enemy will not be able to advance one step." "Kınalı Ali and his friends, who saw their commander as thoughtful and troubled, went to their commander and asked him to send them to the front. Upon the insistence of his soldiers, his commanders could not resist any longer and he had to accept these requests, knowing that he was sent to death. ""

The expressions of patriotism in the poem "Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor" are as follows: "Martyrs' hills are not empty, heroes are waiting for their land... And the wind is waiting for a flag to wave. ". In the text titled "Dilimiz Kuşatma Altında", the expressions of patriotism are as follows: "The bottom line: Let's not be ashamed of our language. Let's not forget that the basic element that makes a nation a nation is language, and the path that leads to the disintegration of the nation first begins with the degeneration of "culture and language". ""

The expressions of patriotism in the poem "Türkiye" are as follows: "You are Turkey, my bread, my salt Turkey. ". "The sweat of my brow, the light of my eyes is Türkiye. ". The expressions of patriotism in the poem "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar" are as follows: "Every individual has a right, our homeland/ Our father is our grandfather.

They poured red blood / Who died and died along the border / We commemorate him with respect, saying martyr. "" The head that works with the love of the country / Surely reaches the front row. ""

Expressions of patriotic value in the text titled "Canberra (Canberra)" are as follows: "During the Çanakkale Wars, the Anzacs fought alongside the British soldiers against the Turkish army. We won this war. But our friendship with the Anzacs remained intact." The expressions in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" are as follows: "He went to them with sadness, smelled the soil of his hometown deeply, smelled of geranium". "They waited with hope for the ship that would take them to their homeland. ". "He planted geraniums in a corner of the garden, a memory of the country, in tears." "As he caressed its red and white flowers and soft leaves, he felt himself at home. As he smelled them, he became happy as if he smelled the soil of his homeland."

Findings Related to the Value of Helping-Solidarity

The expressions in the text titled "Kaşağı", which include the value of cooperation-solidarity, are as follows: "The doctor has come. Birdflap, he said. The peasant women on the farm flocked to the house. They brought some tabby birds, cut them off and wrapped them around my brother's neck." The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" that include the value of cooperation and solidarity are as follows: "One day, he asked his friends for help to send a letter to his hometown. ". "Can someone help? Not one, but many of his friends came to help. "Kınalı Ali was singing, a friend was writing, and the other was checking whether what was said was written correctly. ""

The expressions in the text titled "Masal Ağacı" that include the value of cooperation and solidarity are as follows: "First, everyone looked at this great tree with a smile. Then they jointly attempted to make it bigger. Each child was adding a new branch to the tree with the stick he had in hand.

In the text titled "İmece", the expressions that contain the value of cooperation and solidarity are as follows: "I can barely understand the first collaboration I went to. There was a festive mood in the village. ", "Children, men and women, young and old, everyone was getting ready for the meeting. ", "This cooperation was a charity work", "One and two or three houses come together, one day the first one's crop, the second day the second, the third day the third... Whoever's crop is finished early, his first... There is a whole village that works with imece", "Working with imece, imece wedding changes people's lives", "A single person cannot do his field alone, no matter how hardworking he is.' "

Findings Regarding the Distribution of the Values Determined in the 8th Grade Turkish Textbook by Text Types

In the book examined in the previous section, how the values are included in the texts is examined by quoting from the texts. In this section, the distribution of values according to text types is examined. First of all, the types of texts in the 8th grade Turkish textbook were determined. In the 8th grade Turkish textbook, there are texts belonging to the genres of comics, essays, epics, anecdotes, travel writings, stories, articles, novels, conversations, poems, and theater. Finally, the distribution of values was examined by creating tables. Table 2 shows the distribution of values in story type texts in general.

According to Table 1, the texts with the most values are as follows: Kınalı Ali'nin Mektubu (30), Kalbim Rumeli'de Kaldı (26), Canberra (22), Haritada Bir Nokta (19), Atatürk ve Müzik (16), Bir Fincan Kahve (18), İmece (14). The texts with the least values are as follows: Gündelik Hayatımızda E- Hastalıklar (1), Rüzgâr (1), Masal Ağacı (2), Göç Destanı (2), Yılkı Atı (2), Yaşamaya Dair (2), İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine (3), İnsanla Güzel (3), Eski Çağlardan Beri Dışlarımız Çok İyi Baktık (1), Eşref Saat (3), Türkiye (3). No value was found in Parktaki Bilim and Kaldırımlar texts. While the most common values were love, protecting cultural heritage, friendship and hard work, empathy value was not found. The expressions containing the values shown in Table 1. are as follows:

Findings Regarding the Value of Fairness

We can see the value of being fair in the text titled "İnsanla Güzel" in the following expressions: "The Sultan was very happy to be right in his thoughts. He called Ayaz to his side. He asked everyone to apologize to him.". The fact that the Sultan called everyone to him and asked them to apologize to someone shows us that he acted justly.

In the following statement in the text titled "Canberra (Canberra)", we can see the value of being fair as giving the enemy the value he deserves, even if he is the enemy: "According to the guide, this monument is the only monument in the world built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ""

Findings Related to the Value of Caring for Family Unity

We can see the value of giving importance to family unity in the text called "Kınalı Ali'nin Mektubu": "Dear mother, father, I kiss your hands with longing.", "After asking about his sister, his younger brother's health, he said that everyone in the village was smoking and no one should worry about him. Now I plow the field instead of the ox, and I don't get too tired. Don't think about us. "The words mother, father, brother bring us to the value of family unity.

In the text called "Portakal", the expressions we encounter about the value of giving importance to family unity are as follows: "My grandfather did not send anyone, he said, "You are all here, our land alone does not feed anyone." He kept his four sons in the same garden. When it was his turn to get married, he added a room. ", "My sister Elif was like my mother... That's how we were a big family. ", "I never went to the village during the term, missed home so much. "How my mother hugged me when she saw me. "Family members do not leave the house, even if they get married; The words sister, mother, son, grandfather are words that emphasize value.

The value of giving importance to family unity, which is the only value in the text "Dilimiz Kuşatma Altında", is also associated with love: "If a person does not love his profession, he cannot be successful, he cannot progress. If he does not love himself, he cannot develop, he becomes unhappy, he becomes alienated from his surroundings. Lack of love among family members pushes the child to loneliness. The statement about the value of giving importance to family unity in the text titled "Gündüzünü Kaybeden Kuş" is as follows: "She furnished her cubs' nest with feathers plucked from her bosom. "We see that giving importance to family unity has turned into behavior.

Findings Regarding the Value of Humility

In the text called "Ayaz'ın Hazinesi", we see the value of humility in the following sentences that give advice: "Do not think that you are something. You were wearing that sandal once. Don't be proud, he said." In the text titled "Canberra (Canberra)", we can see the value of humility in the behavior of showing the value he deserves even if the enemy is: "According to the guide, this monument is the only monument in the world that was built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ""

Findings Regarding Courage Value

In the text called "Bayrağımızın Altında " we come across the following statement about the value of courage: "I was going crazy if I died here every day, if my grave would be under the banner. But the enemies don't let go, we had neither horse nor cart to flee beyond. Finally, I looked, I am old, you are late, I decided to run away to you. "The act of fleeing to one's own country at the risk of death is an example of courage.

In the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu", the following statements about the soldiers' willingness to die include the value of courage: "As long as we are here, you should know that the enemy will not be able to move forward a step. "Kınalı Ali and his friends, who saw their commander as thoughtful and distressed, went to their commander and asked him to send them to the front. Upon the insistence of his soldiers, his commanders could not resist any longer and he had to accept these requests, knowing that he was sent to death. ", "Kınalı Ali and his friends came to the front with shouts of joy; no, they were going to die on purpose. ""

The expression in which the value of courage is derived as meaning in the text named "Eşref Saat" is as follows: "Great geniuses discover the honorable hours of nations. The expression that will serve as an example of the value of courage in the text titled "Peri Bacaları" is: "Death, even if it is death. He said, "I will arrive next to the standing army." The expression in which the value of courage is seen in the text titled "Yılkı Atı" is as follows: "They had a state of mind, disregarding death, no matter what. "The value of courage has appeared in the form of risking death.

We can see the value of courage in the text titled "Haritada Bir Nokta" in the following expression: "Now, among honest people, with my head bowed, without laughing, without amusement, full of tolerance, when you understand the evil from the blink of an eye, you will become a monster out of courage, quiet, calm, hit your mouth and take your bite. I was going to go fishing in a state and end my life, yearning for goodness, here with a gasp, I would end up happily. ". We see that the word courage itself is used in a sentence, both as a meaning and directly. In the text titled "Kalbim Rumelide Kaldı", we encounter the value of courage in the following expression: "Then he could have faced the difficulties more courageously." In these sentences, it is being courageous in the face of difficulties.

Findings Related to the Value of Diligence

In the text titled "Atatürk ve Müzik", the expressions in which the value of diligence is clearly included are as follows: "Atatürk, who we see that he is closely interested in every branch of art, has spent a lot of time especially on music." almost made a breakthrough. He determined that the first step to reach this goal is to establish music education and institutions that provide this education.", "Atatürk also tried to measure the reactions of the people around him with his own methods in the same days. For him, this is a very difficult task. For this reason, Atatürk spent a lot of time on the music revolution, which he described as the 'most difficult revolution', and never hesitated to express it at every opportunity. ""

The text titled "'Simit ve Peynir' le Bilim İnsanı Öyküleri " contains the following statements about the value of diligence: "We will soon connect and I will be able to work without being disturbed." He continued to work to understand whether he had repaired it or why it could not be repaired.", "After decades of disciplined work, Aziz Sancar showed how DNA molecules damaged by ultraviolet radiation were repaired." In these sentences; willingness to work, not giving up on working and disciplined work.

The expressions in the text titled "Portakal" that include the value of hard work are as follows: "You are the offspring of my babies, you should study. ", "I also study my lessons, how/ why am I working? If I fail the classes, they would kick me out of school. ". In the text titled "Türkiye ", the expression in which the value of diligence is included is as follows: "Turkey is the sweat of my brow, the light of my eyes. "The value of diligence is in these texts; given with an emphasis on study and sweat.

The lines in which the value of hard work is included in the poem called "Vatan Sevgini İçten Duyanlar" are as follows: "The head that works with the love of the homeland / Surely reaches the front row." "Make your son study, have your daughter study/ One must study to be human." In the text titled "Haritada Bir Nokta", the expressions that include the value of diligence are as follows: "How friendly, how sincerely he worked with such love.", "That man was doing his best to get a carpenter fish, to deserve this fish.", "- Let go! That man also worked. Give me one, what happens? Where did it come from?" In these texts, working is also associated with reading, and is given as willing work and doing one's best.

In the text titled "İmece", the expressions that it is not difficult to study the value of diligence and that it is easy to work together are as follows: "A huge field has been harvested and threshed before the yellow heat sets in, before noon. "Working at imece has never been difficult for me. It has not come to anyone.", "A single person, no matter how hardworking, cannot do his field alone."

Findings Regarding the Integrity-Honesty Value

The expressions in the text titled "Kaşağı" that include the value of integrity-honesty are as follows: "- If you lie, I will beat you!.. - I won't tell you.", "-Don't lie, I say. -I didn't break it, he said, "Lying is very bad.", "-I'm going to tell my father something. - What are you going to say? -I broke the kaşağı, I'll tell you that." No matter how much truth is in these sentences, it was inappropriate to threaten with beating.

The expressions in the text titled "Ayaz'ın Definesi" that include the value of integrity and honesty are as follows: "They started to say things about Ayaz as soon as they happened. They spread around that Ayaz collected gold and silver, kept them in a locked room, and did not let anyone in. In the end, they went even further and complained about Ayaz to the Sultan", "He was a loyal, reliable, honest person who deserved every favor. "In these sentences, we understand the value of integrity-honesty from the behavior of spreading fake news, in contrast.

The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" that include the value of integrity and honesty are as follows: "Kınalı Ali won the love of all of them in a short time thanks to his loving and honest attitude towards his friends.". The expression that includes the value of integrity-honesty in the text called "Peri Chimneys" is as follows: "There was no theft or murder. The expression that includes the value of honesty and integrity in the poem "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar" is as follows: "Those who sincerely feel the love of the homeland/work with Sıtkı by adopting" The values of honesty and integrity are reflected in their behavior.

In the text named "Haritada Bir Nokta", the value of integrity-honesty is included in the following expressions as being honest and avoiding committing evil: "When I see a dot on the map, when I see an island, I immediately remember the storms, winds, hums, sharks, and then suddenly the honest people of the island.", "Now I will go fishing silently, calmly, with my head bowed, without laughing, without amusement, full of tolerance, when I realize the evil from the blink of an eye, and will turn into a monster out of courage, I will go fishing, longing for goodness., I was going to finish here happily with a choked last breath.", "I was going to finish this day without committing any sin, or rather evil, among people with calloused hands and faces lined by the sun and wind, in a cup of coffee with steaming windows."

Findings Related to the Value of Friendship

The expressions of friendship value in the poem called "İnsanla Güzel" are as follows: "While there is warm friendships and love/ Why wars, grudges, anger". The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" that include the value of friendship are as follows: "One day, he asked his friends for help to send a letter to his hometown.", "Can someone help? Not one but many of his friends came to help." "Kınalı Ali was singing, a friend was writing, and the other was checking whether what was said was written correctly. "Value appeared before us in the form of helping each other among friends. "Kınalı Ali and his friends, who saw their commander as thoughtful and troubled,

went to their commander and asked him to send them to the front. Upon the insistence of his soldiers, his commanders could not resist any longer and he had to accept these requests, knowing that he was sent to death. ", "Kınalı Ali and his friends came to the front with shouts of joy; no, they were going to die on purpose. ""

The expression that includes the value of friendship in the text called "Masal Ağacı" is as follows: "All travelers, local, foreign, children, women, men, old and young, got so caught up in this business... Meanwhile, they mingled with each other like friends for forty years. ". The expressions in the poem "Istanbul'la Hasbihal" that include the value of friendship are as follows: "An ancient friendship is ours." The expressions in the text titled "Bir Fincan Kahve" include the value of friendship: "In this bitterness, there is a sweetness and a close friendship that will last for years. ", "The heart neither wants coffee nor coffee house / The heart wants conversation, coffee is an excuse. ""

In the text titled "Canberra (Canberra)", the expressions that include the value of friendship are as follows: "We have finally reached the farm. The owners of this place are two middle-aged brothers. They're both very close. They welcomed us like friends of forty years. "During the Çanakkale Wars, the Anzacs fought alongside the British soldiers against the Turkish army. We won this war. But our friendship with the Anzacs remained intact.", "Heroes who shed their blood on the soil of this land! Here you are in a friendly country. Rest in peace. You, side by side with the Mehmetçik. " In the text, the emphasis is placed on staying friends despite everything.

In the text titled "Haritada Bir Nokta ", the expressions in which the value of friendship takes place together with the value of love are as follows: "Let me not see an island on the map. The friendships and loves inside me start with a tingling.", "How friendly and how sincere he was working. ". The expressions in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı " are as follows: "They had a good living. ", "they said goodbye to their neighbors in tears. ". In the text titled "İmece", the expression that includes the value of friendship is as follows: "It makes people more human. It makes it friendlier, more lovable."

Findings Related to Empathy Value

The expression for this value could not be determined.

Findings Related to the Value of Enhancing Aesthetic Feelings

The expressions in the text titled "Atatürk ve Müzik", which include the value of developing aesthetic feelings, are as follows: "Atatürk tried to talk about Turkish art and the importance of art in the life of the nation in almost every speech he made, wherever he went during this process." Atatürk, whom we saw interested in, spent a lot of time especially on music.", "Atatürk, especially in the last period, although he turned to European music and encouraged his people, he never broke his ties with Turkish music." Art, music words to aesthetic feelings We can say that it appeals to you.

Findings Regarding the Value of Sacrifice

The expression of the value of sacrifice in the text "Bayrağımızın Altında " is as follows: "Hey son, I have been a refugee five times, my house burned five times. I have fled from the enemy flag to our flag five times since Skopje. When I lost hope the day before these, I took my only son and fled to you, our flag. ""

In the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu", the expression that includes the value of sacrifice is as follows: "We sold the ox, we are sending half of its money to you, and we are giving the other half to your little brother who will soon go to the front. Now I plow the field instead of the ox, and I don't get too tired. Don't think about us. "It is an example of self-sacrifice in the family.

The expression in the text titled "Portakal " with the value of sacrifice is as follows: "My mother did not eat all the oranges, let's give it to your father in the evening, let alone that." The expression of the value of sacrifice in the text titled "Gökyüzünü Kaybeden Kuş" is as follows: "She furnished

her cubs' nest with feathers plucked from her bosom. "These texts are also examples of self-sacrifice within the family.

The expression of the value of sacrifice in the text "Yaşamaya Dair " is as follows: "With your white shirt in a laboratory/ You will be able to die for people/ For people whose face you have not even seen/ When no one forced you to do it/ And the most beautiful, most real thing/ Even though you know it's alive. "'

Findings Related to Tolerance-Sensitivity Value

In the text titled "İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine", we can see the value of tolerance-sensitivity in the following statements: "Indeed, we encounter pessimists as well as optimists in every part of our daily life. This is natural because the diversity of life in society, the sequence of events that constantly change form and content, and people's outlook on life and their expectations from life make people either optimistic or cause them to be pessimistic." The behavior of accepting people as they are having been associated with tolerance.

Expressions in which we can see the value of tolerance-sensitivity in the text titled "Atatürk ve Müzik " are as follows: "Although Atatürk loved classical Turkish music here, he always listened to other types of music, and he did not neglect to show respect to musicians and compliment them." He gave importance to meeting and discussing with local and foreign people. In these sentences, we see Atatürk's understanding of tolerance. The value of tolerance-sensitivity is also evident in the poem "İstanbul ile Hasbihal": "For those who swallow tolerance/ For those who sow seeds of peace"

In the text titled "Canberra (Canberra)", there are multiple statements about the value of tolerance and sensitivity: "According to the guide, this monument was the only monument in the world that was built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ", "Heroes who shed their blood on the soil of this country! Here you are in a friendly country. Sleep in peace and quiet. You, side by side with the Mehmetçik." "Mothers who send their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. "We see the tolerance towards people from different countries.

Findings on the Value of Doing Good

In the text titled "Ayaz'ın Definesi", there are multiple statements about the value of doing good: "The Great Sultan Mahmud of Gazne met a modest peasant named Ayaz during one of his travels. Ayaz won his heart with his behavior and intelligence. Upon the Sultan's proposal, he went to the palace with him.", "After he came to the palace, the Sultan gave him the most beautiful clothes. "Doing a favor is seen as an invitation and a gift.

The value of doing good in the text called "Haritada Bir Nokta"; "Now, with my head bowed down in front of me among honest people, full of tolerance, without laughing, without amusement, when I realize the evil from the blink of an eye, as a person who will turn into a monster out of courage, I will go fishing silently, calmly, with a bite to the mouth, longing for goodness, I will end my life here with a cut off. I would end up happily with my last breath. " and " I was going to finish the day without committing any sin, or rather evil, among people with calloused hands and streaked faces with the sun and wind, in a steaming cup of coffee. ", not to be evil in their statements, "When it was heard that the fish started to come out in abundance, people would come from outside. Those who joined the race from outside did not receive a share. İrip's crew and the chief would give them as many fish as they could get from their hearts. ", "- Let go! That man also worked. Give me one, what happens? Where did it come from? It is also included in the expressions "' in relation to sharing.

We understand the value of doing good in the poem "Yaşamaya Dair" from the following lines: "With your white shirt in a laboratory/ You will be able to die for people/ For people whose face

you have not even seen/ When no one forced you to do it/ And the most beautiful, most real thing/ Even though you know it's alive. "We see value in the form of goodness to people.

The text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" contains the following statements about the value of doing good: "The husband of the woman, Hristo, gave Zehra two root geraniums, both red and white...". The text titled "İmece" contains the following statements about the value of doing good: "The sick man's wife could not have harvested and threshed this field in a month. It's done by noon. "In these texts, the value of kindness is associated with sharing and helping each other.

Findings Regarding Optimism Value

The text titled "İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine" contains the following statements about the value of optimism: "It is known that optimists are loved more in life, or rather taken seriously. Because according to the general opinion, they are optimistic; he is smart, sociable, develops positive designs for the future, is sensitive, caring, constructive, and radiates positive energy around him...", "Optimism gives the society the joy of life. "This text focuses on the characteristics of optimists.

In the poem "İstanbul'la Hasbihal", the optimism value is included in the following expressions, although not directly: "You know, love is the lighthouse of peace. / Let love grow like an avalanche/ Let humanity smile with rainbow colors. ". The text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" contains the following statement about the value of optimism: "They waited with hope for the ship that would take them to their homeland. "In this text, it is felt to be hopeful, not to be pessimistic.

Findings Regarding the Value of Protecting Cultural Heritage

In the text named "Ayaz'ın Definesi", there are the following statements about the value of protecting the cultural heritage: "But he hung his shoes with his fleece on the wall of an empty room in the palace in order not to forget his own past."

In the text titled "Atatürk ve Müzik", there are the following statements about the value of protecting cultural heritage: "The biggest goal of the music revolution, which will leave its mark on the 1930s, is for classical Turkish music to become a music genre of universal dimensions and polyphonic music to be Turkish. "Atatürk has never broken his ties with Turkish music, even though he has recently turned to European music and encouraged his people to do this." almost made a breakthrough. He determined that the first step to reach this goal is music education and the establishment of institutions that provide this education. As a matter of fact, the efforts were not fruitless and the movement gained momentum with the establishment of a conservatory in Ankara in 1934. "It is given through Atatürk's approach to both universal and local music.

The text titled "Kıvalı Ali'nin Mektubu" contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "He was praying to God that he would not have to send his young soldiers to this front, where the human body was cut like a sickle with bayonets and bullets." , "We apply henna for three things: the bride in the wedding dress; Let her go to her family, her children to be sacrificed.../ sacrificial ram, to be sacrificed to God.../ To our brave soldiers who went to the military, so that they would be sacrificed to the homeland..." Praying appears in the form of keeping the traditions alive.

The text titled "Portakal" contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "My grandfather did not send anyone, and he kept all four of his sons in the same garden, saying, "You are all here, our land alone will not feed anyone." When it was his turn to get married, he added a room. "We see it as maintaining traditions.

The text titled "Dilimiz Kuşatma Altında " contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "Basically: Let's not be ashamed of our language. Let's not forget that the basic element that makes a nation a nation is language, and the path that leads to the disintegration of the nation first begins with the degeneration of "culture and language". "The importance of language as a cultural heritage has been emphasized.

In the text called "Peri Bacaları", there are the following statements about the value of protecting cultural heritage: "A naive wedding has started in a beautiful country. Forty days and forty nights." There are the following lines about the value of protecting the cultural heritage in the poem called "İstanbul'la Hasbihal": "Our men there were sent off with folk songs/ trucks. / In their wooden chests/ Shaving machine, some cookies/ And there would be a quince. "We come across these texts in the form of traditions.

In the poem "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar", there are these lines about the value of protecting the cultural heritage: "Every individual has the right, the homeland is ours/ Our father's grandfather spilled red blood/ Those who died along the borders/ We commemorate with respect as martyrs. ", "Our homeland, our country, our hand, / Rest assured that every employee is ours. / The crescent and star flag are ours; the property is ours/ Say Veysel, proudly praising. "There is an emphasis on the homeland and the flag.

In the text titled "Bir Fincan Kahve ", there are the following statements about the value of protecting cultural heritage: "We said that the traditional hospitality of Anatolia is legendary.", "A cup of coffee has a memory of forty years", " 'Summer and winter coffeehouses opened in Istanbul, coffee traditions and customs in these coffeehouses have been the subject of many local and foreign writers', 'The guest who comes to the coffeehouse in Southern Anatolia and Cyprus villages, greets first and is a member of whoever sits at the table. drinks his coffee. After that, the people in the coffee house start serving one by one. ", "Do not refuse the treats. Anatolia's heart is hurt, this heart is with you."

The text titled "Canberra (Canberra)" contains the following statements about the value of protecting cultural heritage: "This giant fountain was built to commemorate the bicentennial of Captain Cook (Kuk)'s departure to the Australian continent.", "Canakkale During their war, the Anzacs fought alongside the British against the Turkish army. We won this war. But our friendship with the Anzacs remained intact."

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", there is the following statement about the value of protecting cultural heritage: "They used to go to each other's weddings and have fun. ". In the text titled "İmece", there is the following statement about the value of protecting the cultural heritage: "The girls of the village used to put on their most beautiful clothes in Hıdırellez and apply henna on their hands. "In these texts, we come across traditions in the form of customs.

Findings Regarding Hospitality Value

The text titled "Bir Fincan Kahve " contains the following statements about the value of hospitality: "we said that the traditional hospitality of Anatolia is legendary. " The coffee, which is the leading treat in the visits of friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. "We said that in Anatolia, coffee leads the way in hospitality. ", "The guest who comes to the coffee house in Southern Anatolia and Cyprus villages first greets and drinks a cup of coffee from the person who is sitting at the table. After that, the people in the coffee house start serving one by one. "The hospitality of Anatolia was emphasized.

The text titled "Canberra (Canberra)" contains the following statement about the value of hospitality: "We have finally reached the farm. The owners of this place are two middle-aged brothers. They're both very close. They welcomed us like friends of forty years. ""

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", the value of hospitality is included in the following expressions as welcoming guests and offering treats: "They used to go to each other's weddings and have fun. ", "The new owners of the house, Hristo and Despina, welcomed him with a smiling face and showed him around their rooms. They've had treats. ""

Findings on the Value of Being Kind

In the text titled "Atatürk ve Müzik", the value of being kind is associated with Atatürk as follows: "Although Atatürk loved classical Turkish music here, he always listened to other types of music and did not neglect to show respect to musicians and compliment them. This approach is the

clearest indicator of Atatürk's respect for music and the musician and his role in the acceleration of developments in the field of music. "'

The text titled "'Simit ve Peynir'le Bilim İnsanı Öyküleri" contains the following statements about the value of being kind: "Thank you very, very much, in the hope that you will be an example to all our readers who read these lines. ". In the text titled "Eşref Saat", there are the following statements about the value of being kind: "There is a saying that a sweet tongue pulls the snake out of its hole. "We can see the value of being kind in the expressions of saying thank you, being soft-spoken.

In the text titled "Bir Fincan Kahve", there are the following statements about the value of being kind: "Coffee, which is one of the main treats when visiting friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. ", "The guest who comes to the coffee house in Southern Anatolia and Cyprus villages first greets and drinks a cup of coffee from the person who is sitting at the table. After that, the people in the coffee house start serving one by one. ", "Do not refuse the treats. Anatolia's heart is hurt, this heart is with you." Emphasis was placed on not rejecting the treats and being kind to the guest. The text titled "Karagöz" contains the following statements about the value of being kind: "Welcome, welcome. Welcome to our game. ", "My lord, you are welcome, you have brought joy. How are you? ", "Don't interrupt me twice. It is said, "Have you interrupted someone, I interrupted with honey. I cut you off with honey..." appears in the form of guest greeting and speaking rules. The situations of greeting, asking for the state, and interrupting while someone is speaking are given in relation to courtesy.

The text titled "'Gündüzünü Kaybeden Kuş" contains the following statement about the value of being kind: "All the mother partridges are sitting on the edge of their nests, they are babbling 'Hello' and 'We have survived another dark night. 'They were congratulating each other. "'

The text titled "Canberra (Canberra)" contains the following statement about the value of being kind: "We have finally arrived at the farm. The owners of this place are two middle-aged brothers. They're both very close. They welcomed us like friends of forty years. "But he stretches out his front legs and takes the bread from me. Then he divides it and puts it in his mouth gently." "According to the guide, this monument is the only monument in the world that was built in memory of the enemy commander. The reason why such a monument was placed in the middle of Canberra is again due to Atatürk's humanitarian policy. ", "Mothers who sent their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. "Then, thank you letters came from Australia and New Zealand. The expressions in the texts to act kindly, to build a monument in their memory, to thank them can be associated with the value of being kind.

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", there is this statement about the value of being kind: "They used to go to each other's weddings and have fun. ", "The new owners of the house, Hristo and Despina, welcomed him with a smiling face and showed him around their rooms. They've had treats. "'

Findings Related to the Value of Generosity

In the text titled "Ayaz'ın Definesi", there is the following statement about the value of generosity: "The Sultan gave him many gifts. ". In the text titled "Peri Bacaları", there is the following statement about the value of sharing: "The poor are not poor, the rich are not rich. "'

In the text titled "Bir Fincan Kahve", there is the following statement about the value of generosity: "Coffee, which is one of the main treats when visiting friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. ", " The guest who comes to the coffee house in Southern Anatolia and Cyprus villages first greets and drinks a cup of coffee from the person who is sitting at the table. After that, the people in the coffee house start serving one by one. "'

In the text titled "Haritada Bir Nokta", there is the following statement about the value of generosity: "When it was heard that the fish were starting to come out in abundance, people would

come from outside as well. Those who joined the race from outside did not receive a share. İrip's crew and the chief would give them as many fish as they could get from their hearts. ", "- Let go! That man also worked. Give me one, what happens? Where did it come from? ""

In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", there is the following statement about the value of generosity: "They shared their homes, animals, everything, even their spoons, with them. ", "The new owners of the house, Hristo and Despina, welcomed him with a smiling face and showed him around their rooms. They've had treats. ", "The woman's husband, Hristo, gave Zehra two root geraniums, both red and white..."

Findings Regarding Respect

We can clearly see the value of respect in the text titled "Atatürk ve Müzik": "Although Atatürk loved classical Turkish music here, he always listened to other types of music, and he did not neglect to show respect to musicians and compliment them. This approach is the clearest indicator of Atatürk's respect for music and the musician and his role in the acceleration of developments in the field of music. ""

In the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu", we see respect for elders in the following expressions: "Dear mother, father, I kiss your hands with longing. ", "I will kiss your hands again, mother. ". In the text called "Peri Bacaları", the respect people have for each other is expressed: "People respected and loved each other. ""

The expression showing respect for human being in the text titled "Göç Destanı" is as follows: "The people and the chiefs showed them great respect". Respect for the martyrs is expressed in the poem called "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar": "Every individual has a right, the homeland is ours/ Our father, our grandfather shed red blood/ Those who died on the borders of the border/ We commemorate with respect by saying martyr. ""

In the text titled "Bir Fincan Kahve ", there is an expression of respect for the guest: "Coffee, which is also the leading dish in visits with friends today, is not cooked by chance. It is considered disrespectful to the guest if cooked. ". In the text named "Canberra (Canberra)", we can see the respect for the soldiers who gave their lives on the soil of our country by saying the heroes who gave blood: "Heroes who shed their blood on the soil of this country! Here you are in a friendly country. Sleep in peace and quiet. You, side by side with the Mehmetçik". In the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı", we see hand-kissing as an expression of respect: "Welcome, lost," he says and kisses your hand. ""

Findings Related to Greeting Value

We see the value of greeting in the text called "Kınalı Ali'nin Mektubu " in the following expressions: "Dear mother, father, I kiss your hands with longing. ", "My son Ali, how are you, are you okay? I kiss your eyes, I greet you. ", "I kiss and greet your eyes. May God be with you."

In the text titled "Simit ve Peynir'le Bilim İnsanı Öyküleri", we see the value of greeting in the following expression: "Stay safe and sound. ". We see the value of greeting in the text titled "Bir Fincan Kahve" in the following expressions: "In Southern Anatolia and in the villages of Cyprus, the guest who comes to the coffeehouse first greets and drinks a cup of coffee from whose table he sat at. After that, the people in the coffee house start serving one by one. ""

In the text named "Karagöz", we see the value of greeting in the following expressions: "Welcome, welcome. Welcome to our game. ", "My lord, you are welcome, you have brought joy. How are you? ". We see the value of greeting in the text called "Gündüzünü Kaybeden Kuş" in the following expressions: "While the dawn was waking up, the partridges were screeching from the streams and slopes, and they were greeting the new born day with all the birds, insects, bushes, mountains, stones and seas. ", "All the main partridges were sitting on the edge of their nests, babbling 'Hello' and congratulating each other that 'We had another dark night. ". We see the value of greeting in the text called "Kalbim Rumeli'de Kaldı" in the following expressions: "Welcome missing!" he says and kisses your hand.

Findings Related to the Value of Love

In the text titled "Kaşığı", we see the value of love as the love of animals in the following expression: "Our favorite thing was horses. ". The sentences in which the value of love is expressed as human love in the text titled "Beautiful with Human" are as follows: "Everything is beautiful with humans. ", "People dear people/ Lights and colors are always for you ", "While there is warm friendships and love/ Why wars, grudges, anger". In the text titled "Ayaz'ın Definesi", the value of love takes place in the following expression: "Ayaz won her heart with his behavior and intelligence."

In the text titled "Atatürk ve Müzik", the value of love is expressed as the love of music in the following sentences: "It is known to everyone that he especially loved Rumelian folk songs." We can learn from the stories of his close circle that he always included music throughout the day. ""

The text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" contains the following statements about the value of love: "Kınalı Ali won the love of all of them in a short time thanks to his loving and honest attitude towards his friends. ", "My dear mother and father, I kiss your hands with longing. ", "I will kiss your hands again, mother. ", "My son Ali, how are you, are you okay? I kiss your eyes, I greet you. ", "I kiss and greet your eyes. May God be with you"

The text titled "Portakal" contains the following statements about the value of love: "You will see my mother once in a while. like a branch. My Almighty Mevla had it from birth.", "I never went to the village during the period, the house smells in my nose. "How my mother hugged me when she saw me. "Mother, I miss you so much, you are here, I am there. Elif is always hungry here, and she can't eat oranges either."

The expressions that contain the value of love in the text titled ""Dilimiz Kuşatma Altında " are as follows: "The emotion that we will indelibly place in our hearts and brains in order to own, protect, develop and sustain something is love. ", " If a person does not like his profession, he cannot be successful and cannot progress. If he does not love himself, he cannot develop, he becomes unhappy, he becomes alienated from his surroundings. Lack of love among family members pushes the child to loneliness. ""

In the text called "Peri Bacaları", there is the following statement about the value of love: "People used to respect and love each other." The expressions that contain the value of love in the text titled "İstanbul'la Hasbihal" are as follows: "My concern was to be human and to love. ", "You know that loving is the lamp of peace. / Let love grow like an avalanche/ Let humanity smile with rainbow colors."

In the text titled "Gündüzünü Kaybeden Kuş ", the expression of the value of love is as follows: "I am not talking about seagulls. We see them on the shores with their innumerable cries and flutters, and we stop and like to see them. ". In the text titled "Canberra (Canberra)", the expression about the value of love is: "Mothers who send their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. ""

In the text titled "Haritada Bir Nokta", the expressions containing the value of love are as follows: "Let me not see an island on the map. The friendships and loves inside me start with a tingling.", "How friendly and how sincere he was working. ""

The expressions that contain the value of love in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" are as follows: "they said goodbye to their neighbors in tears. ", "The two women hugged each other and cried. ", "He just looks at the child with love without saying anything. """, "Looking at the child with longing eyes, he fondly strokes her hair. ". The text titled "İmece" contains the following statements about the value of love: "The radiance of the mirror combined with love in my head. ", "It makes people more human. It makes it friendlier, more lovable."

Findings Regarding the Value of Responsibility

In the text titled "İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine ", the expressions that contain the value of responsibility are as follows: "The presence of water in the glass is the joint responsibility of both parties. The following are the expressions in the text titled "Kaşığı" that include the value of responsibility: "-I would do it too. At that time, Dadaruh put me on Tosun's back and handed me the spoon: - He would say, "Come on, do it."

In the text titled "Portakal ", the expressions that include the value of responsibility are as follows: "I also study my lessons, how. Why am I working? If I fail the classes, they would kick me out of school. ". In the text titled "Karagöz", the expression that includes the value of responsibility is as follows: "The only culprit of accidents is people. ""

Findings Related to Compassion Value

The expressions in the text titled "Kaşığı" that contain the value of compassion are as follows: "What an insatiable pleasure it was to take them to the water with Dadaruh, to ride on their bare backs. Hasan was afraid, he could not ride alone. Dadaruh would take him before himself.", "I went through the gate of the fence. I ran home on the shady road. I called Hasan. The poor guy didn't know anything.", "My father never left the foot of his bed. "But unfortunately, my poor innocent brother died that night. ""

The expressions in the text titled "Ayaz'ın Definesi" that contain the value of compassion and mercy are as follows: "He forgave the men at the request of the Sultan. ". The expressions in the poem "Rüzgar " that contain the value of compassion and mercy are as follows: "He has helped those who work under the sun."

The expressions that contain the value of compassion and mercy in the text called "Gündüzünü Kaybeden Kuş " are as follows: "The poor people were blowing that light with their voices, their songs, and the light that came from their inner light. ". "I wonder how their puppies were from lack of food? ". "She had lined her cubs' nest with feathers she had plucked from her bosom. ""

The expressions in the text titled "Canberra (Canberra)" that include the value of compassion and mercy are as follows: "Heroes who shed their blood on the soil of this country! Here you are in a friendly country. Sleep in peace and quiet. You, side by side with the Mehmetçik""

"Mothers who send their children to war from distant lands! Soothe your tears. Your children are in our bosom. They will sleep peacefully and comfortably. After they gave their lives on this land, they are now our children. ". The expressions in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" are as follows: "The two women hugged each other and cried. " . " He just looks at the child with love without saying anything.". "As she gazes at the child with longing eyes, she caresses his hair lovingly. ""

Findings Regarding Hygiene Value

The expressions that contain the value of cleanliness in the poem "Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor " are as follows: "Let's kiss if our lips are clean.../ But don't step on the ground/ If not, our feet. ". In the text titled "Eski Çağlardan Beri Dişlerimize Çok İyi Baktık ", the statement that includes the value of cleaning is as follows: "People have used many methods throughout history to clean their teeth. ""

Findings on Patriot Value

In the text titled "Bayrağımızın altında ", the expressions of patriotism are as follows: "Hey son, I have been a refugee five times, my house burned five times. I have fled from the enemy flag to our flag five times since Skopje. When I lost hope the day before these, I took my only son and fled to you, our flag. ""

"Do you like our flag very much, grandma? What does it mean to love, son? I've been chasing him for fifty years." "I was going crazy if I died here every day, my grave would be under a banner. But the enemies don't let go, we had neither horse nor cart to flee beyond. Finally, I looked, I am old,

you are late, I decided to run away to you. ". "There was only one important thing in life: When he died, his corpse was not under the enemy flag! Simple and plain. ". "Oh baby," he said. Let God take his trust the minute he wants, my land will be under our flag!"

The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" with patriotic value are as follows: "As long as we are here, you should know that the enemy will not be able to advance one step." "Kınalı Ali and his friends, who saw their commander as thoughtful and troubled, went to their commander and asked him to send them to the front. Upon the insistence of his soldiers, his commanders could not resist any longer and he had to accept these requests, knowing that he was sent to death. ""

The expressions of patriotism in the poem "Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor" are as follows: "Martyrs' hills are not empty, heroes are waiting for their land... And the wind is waiting for a flag to wave. ". In the text titled "Dilimiz Kuşatma Altında", the expressions of patriotism are as follows: "The bottom line: Let's not be ashamed of our language. Let's not forget that the basic element that makes a nation a nation is language, and the path that leads to the disintegration of the nation first begins with the degeneration of "culture and language". ""

The expressions of patriotism in the poem "Türkiye" are as follows: "You are Turkey, my bread, my salt Turkey. ". "The sweat of my brow, the light of my eyes is Türkiye. ". The expressions of patriotism in the poem "Vatan Sevgisini İçten Duyanlar" are as follows: "Every individual has a right, our homeland/ Our father is our grandfather.

They poured red blood / Who died and died along the border / We commemorate him with respect, saying martyr. " " The head that works with the love of the country / Surely reaches the front row. ""

Expressions of patriotic value in the text titled "Canberra (Canberra)" are as follows: "During the Çanakkale Wars, the Anzacs fought alongside the British soldiers against the Turkish army. We won this war. But our friendship with the Anzacs remained intact." The expressions in the text titled "Kalbim Rumeli'de Kaldı" are as follows: "He went to them with sadness, smelled the soil of his hometown deeply, smelled of geranium". "They waited with hope for the ship that would take them to their homeland. ". "He planted geraniums in a corner of the garden, a memory of the country, in tears." "As he caressed its red and white flowers and soft leaves, he felt himself at home. As he smelled them, he became happy as if he smelled the soil of his homeland."

Findings Related to the Value of Helping-Solidarity

The expressions in the text titled "Kaşağı", which include the value of cooperation-solidarity, are as follows: "The doctor has come. Birdflap, he said. The peasant women on the farm flocked to the house. They brought some tabby birds, cut them off and wrapped them around my brother's neck." The expressions in the text titled "Kınalı Ali'nin Mektubu" that include the value of cooperation and solidarity are as follows: "One day, he asked his friends for help to send a letter to his hometown. ". "Can someone help? Not one, but many of his friends came to help. "Kınalı Ali was singing, a friend was writing, and the other was checking whether what was said was written correctly. ""

The expressions in the text titled "Masal Ağacı" that include the value of cooperation and solidarity are as follows: "First, everyone looked at this great tree with a smile. Then they jointly attempted to make it bigger. Each child was adding a new branch to the tree with the stick he had in hand.

In the text titled "İmece", the expressions that contain the value of cooperation and solidarity are as follows: "I can barely understand the first collaboration I went to. There was a festive mood in the village. ", "Children, men and women, young and old, everyone was getting ready for the meeting. ", "This cooperation was a charity work", "One and two or three houses come together, one day the first one's crop, the second day the second, the third day the third... Whoever's crop is finished early, his first... There is a whole village that works with imece", "Working with imece,

imece wedding changes people's lives", "A single person cannot do his field alone, no matter how hardworking he is.' '

Findings Regarding the Distribution of the Values Determined in the 8th Grade Turkish Textbook by Text Types

In the book examined in the previous section, how the values are included in the texts is examined by quoting from the texts. In this section, the distribution of values according to text types is examined. First of all, the types of texts in the 8th grade Turkish textbook were determined. In the 8th grade Turkish textbook, there are texts belonging to the genres of comics, essays, epics, anecdotes, travel writings, stories, articles, novels, conversations, poems, and theater. Finally, the distribution of values was examined by creating tables. Table 2 shows the distribution of values in story type texts in general.

Table 2. Stories and Values

Texts																								Total		
	Being Fair	Family Union	Humility	Bravery	Diligence	Honesty	Friendship	Empathy	Aesthetic	Sacrifice	Tolerance	Goodness	Optimism	Cultural Heritage	Hospitality	Being Kind	Generosity	Respect	Greeting	Love	Responsibility	Mercy	Hygiene		Patriotism	Solidarity
1. Kaşığı						4													1	1	4				1	11
2. Ayaz'ın Definesi	2		1			2						2		1			1			1		1				11
3. Bayrağımızın Altında				1						1														5		7
4. Kınalı Ali'nin Mektubu		3		3		1	5			1				2				2	3	5				2	3	30
5. Portakal		4			2					1				1						4	1					13
6. Masal Ağacı							1																		1	2
7. Gündüzünü Kaybeden Kuş		1								1						1			2	1		3				9
8. Haritada Bir Nokta				1	3	3	2				1		4				2			2						18
9. Kalbim Rumeli'de Kaldı				1			2					1	1	1	2	2	3	1	1	4		3		4		26
10. İmece					3		1					1		1						2					6	14
Total	2	8	1	6	8	10	11	0	0	4	1	4	5	6	2	3	6	3	6	20	2	11	0	11	11	141

According to Table 2, the text with the highest value transfer is Kınalı Ali'nin Mektubu. In this text, the value of love is given the most. The values of being fair, humility, tolerance, hospitality, responsibility were the least mentioned values in the texts of the story type. Empathy, the development of aesthetic feelings and hygiene values were not found in any of the story type texts. Table 3 shows the distribution of values in the texts of the poetry type.

Table 3. Texts and Values in Poetry Type

Text	Being Fair	Family Union	Humility	Bravery	Diligence	Honesty	Friendship	Empathy	Aesthetic	Sacrifice	Tolerance	Goodness	Optimism	Cultural Heritage	Hospitality	Being Kind	Generosity	Respect	Greeting	Love	Responsibility	Mercy	Hygiene	Patriotism	Solidarity	Total
1. İnsanla Güzel							1													2						3
2. Bir Bayrak Rüzgâr																							1	1		2
3. Kaldırımlar																										0
4. Türkiye					1																			2		3
5. İstanbul'la Hasbihal							1				1		1	1						2						6
6. Vatan Sevgisini İçten Duyanlar					2	1								2				1						2		8
7. Rüzgâr																						1				1
8. Yaşamaya Dair										1		1														2
Total	0	0	0	0	3	1	2	0	0	1	1	1	1	3	0	0	0	1	0	4	0	1	1	5	0	25

Table 4. Texts and Values in Essay, Anecdote, Article, Comic and Novel Types

Text	<i>Being Fair</i>	<i>Family Union</i>	<i>Humility</i>	<i>Bravery</i>	<i>Diligence</i>	<i>Honesty</i>	<i>Friendship</i>	<i>Empathy</i>	<i>Aesthetic</i>	<i>Sacrifice</i>	<i>Tolerance</i>	<i>Goodness</i>	<i>Optimism</i>	<i>Cultural Heritage</i>	<i>Hospitality</i>	<i>Being Kind</i>	<i>Generosity</i>	<i>Respect</i>	<i>Greeting</i>	<i>Love</i>	<i>Responsibility</i>	<i>Mercy</i>	<i>Hygiene</i>	<i>Patriotism</i>	<i>Solidarity</i>	Total
1. İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine (Deneme)											1		1								1					3
2. Gündelik Hayatımızda E-Hastalıklar (Fıkra)																										1
3. Dilimiz Kuşatma Altında (fıkra)		1												1							2			1		5
4. Atatürk ve Müzik (makale)					3				3		2			3		2		1		2						16
5. Eski Çağlardan Beri Dişlerimize Çok İyi Baktık (makale)																							1			1
6. Simit ve Peynirle Bilim İnsanı Öyküleri (çizgi roman)					3										1				1							5
7. Yılkı Atı (roman)				1																						1
Toplam	0	1	0	1	6	0	0	0	3	0	3	0	1	4	0	3	0	1	1	4	1	0	1	1	0	32

According to Table 4, the text that conveys the most value is the article "Atatürk and Music". The sum of the values in this text is 16. Values of giving importance to family unity, courage, industriousness, developing aesthetic feelings, tolerance, optimism, cultural heritage, being kind, respect, greeting, love, responsibility, hygiene and patriotism are included in these texts. In Table 5, the distribution of values in texts such as travel writing, conversation, epic and theater is shown in general.

Table 5. Texts and Values in the Type of Travel Writing, Conversation, Epic and Theater

Text	<i>Being Fair</i>	<i>Family Union</i>	<i>Humility</i>	<i>Bravery</i>	<i>Diligence</i>	<i>Honesty</i>	<i>Friendship</i>	<i>Empathy</i>	<i>Aesthetic</i>	<i>Sacrifice</i>	<i>Tolerance</i>	<i>Goodness</i>	<i>Optimism</i>	<i>Cultural Heritage</i>	<i>Hospitality</i>	<i>Being Kind</i>	<i>Generosity</i>	<i>Respect</i>	<i>Greeting</i>	<i>Love</i>	<i>Responsibility</i>	<i>Mercy</i>	<i>Hygiene</i>	<i>Patriotism</i>	<i>Solidarity</i>	Total
1. Peri Bacaları (gezi yazısı)				1		1								1			1			1						6
2. Canberra (gezi yazısı)	1		1				3				3			2	1	5				1		2		1		21
3. Parktaki Bilim (sohbet)																										0
4. Eşref Saat (sohbet)				1												1										2
5. Bir Fincan Kahve (sohbet)							2							5		3	2	1	1							14
6. Göç Destanı (destan)																		1								1
7. Karagöz (tiyatro)																4			2		1					7
Total	1	0	1	2	0	1	5	0	0	0	3	0	0	8	1	13	3	4	3	2	1	2	0	1	0	52

According to Table 5, the texts that convey the most value are the text called Canberra in the travel writing type and Bir Fincan Kahve in the conversation type. The least valuable texts are Eşref Saat in conversation type and Göç Epic in epic type. In the text named Parktaki Bilim in the conversation type, no value could be determined.

RESULTS AND DISCUSSION

In this research, 32 reading texts in the 8th grade Turkish textbook of the Ministry of National Education Publishing House were examined in terms of including values. When the values found in the texts of the textbooks are examined, while love, protecting the cultural heritage, friendship and hard work are the most mentioned values; modesty, fairness, aesthetics, optimism were the least mentioned values. Expression about empathy value could not be determined. Çapoğlu & Okur, (2015) examined the values found in the poems in the 8th grade Turkish textbooks of different publishers and stated that the most emphasized value in the study was love. Küçükoğlu, Albayrak, and Serin (2020) stated that the value of love is one of the frequently mentioned values in their study in which they examined the Turkish course secondary school textbooks and workbooks. Yılar (2016) examined the texts in primary school Turkish textbooks and stated that the most common value in the texts is love. Similarly, Türkben (2019) stated in his study that the most used value in the eighth grade Turkish textbook was the value of love and that the value of empathy was not found. Aktaş and İkinci Çelikpazu (2011) stated in their study that the aesthetic value is not sufficiently included in Turkish textbooks. Arseven, Yolcu, and Kılıç (2018) stated that the value of being fair (justice) is one of the values that are least mentioned in Turkish textbooks, Baki (2019) also stated in her study that the values of love and diligence are among the values mentioned most in the textbook. In this respect, there is a similarity between the findings obtained in this study and the findings of the studies conducted.

It is noteworthy that values such as justice and empathy, which are extremely important for today's society, are less common in texts than other values.

In the value transferring in the Turkish textbook examined, the story genre has come to the forward more than other genres. Topbaş (2019) determined stories as the most valuable text type in her study. In this respect, there is a parallelism between the results of the study.

While no value was found in two texts among the analyzed texts, there are also texts in which thirty values are mentioned. The texts are not homogeneous in terms of the number of values and the variety of values mentioned. Similarly, Türkben (2019), Doğan and Gülüşen (2014) mentioned in their studies that values are distributed unevenly according to subjects. In his study, Gül (2017) examined the 5th grade Turkish textbooks with a values education approach and concluded that there was no homogeneous structure in the distribution of values to subjects. Similarly, Aral (2008) in her study in which she examined the 6th grade Turkish textbook, stated that not all values are processed in the textbook, and that the processing rates of the processed values are not the same. Deniz and Karagöl (2018) stated that there was no balance in the distribution of values in their study where they examined secondary school textbooks in terms of values education. The situation is the same in this study. The equal distribution of values in the texts in the textbook, which is one of the most important materials in value transfer, is effective in the realization of value transfer.

The quality of the texts selected for the textbooks will ensure the success of values education. In terms of values education, it is important to realize the effectiveness of textbooks and to choose appropriate texts for values education. In the light with the results obtained in this study, the following recommendations are presented:

- In the study, it was determined that some values were included in the texts a lot, some values were included less and some values were not included at all. In this direction, the number of values and the diversity of values contained in the texts in the textbooks should be selected more balanced.

- In the study, it was seen that the story type was used more in value transfer, it would be appropriate to use other text types in a balanced way in value transfer.

REFERENCES

- Aktaş, E., & Ekinci Çelikpazu, E. (2011). MEB 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin değer iletimi açısından incelenmesi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*.
- Akyol, Ş. (2010). *İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Sevgi Temasının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Alan, Y. (2012). *Türkçe Ders Kitaplarındaki Okuma ve Serbest Okuma Metinlerinin Dini ve Ahlaki Değerler Açısından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Aral, D. (2008). *Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan değerler üzerine bir araştırma (Yüksek Lisans Tezi)*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Arseven, A., Yolcu, F., & Kılıç, A. (2018). Ortaokul 6,7 ve 8. sınıf Ders Kitaplarındaki Metinlerin Değer Eğitimi Açısından İncelenmesi. *Karadeniz Araştırmaları Merkezi*, s. 205-222.
- Baki, Y. (2019). Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Değer Aktarımı Açısından İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, s. 109-146.
- Bilgin, N. (1995). *Sosyal Psikolojide Yöntem ve Pratik Çalışmalar*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Çapoğlu, E., & Okur, A. (2015). Ortaokul 8.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Şiirlerde Yer Alan Değerler. *Sakarya University Journal of Education*.
- Coşkun, E., & Taş, S. (2014). Ders Kitaplarına Metin Seçimi Açısından Türkçe Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, s. 59-74.
- Demirel, Ö. (2010). *Kuramdan Uygulamaya: Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Deniz, K., & Karagöl, E. (2018). Değerler Eğitimi Açısından Ortaokul Türkçe Ders Kitapları. *Karaelmas Journal of Educational Sciences*.
- Doğan, B., & Gülüşen, A. (2014). Türkçe Ders Kitaplarındaki (6-8) Metinlerin Değerler Bakımından İncelenmesi. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 75-102.
- Gül, M. (2017). Türkçe Ders Kitabındaki Metinlerin (5. Sınıf) Değerler Eğitimi Yaklaşımıyla İncelenmesi. *Erciyes Journal of Education*, s. 59-78.
- Karatay, H. (2011). Karakter Eğitiminde Edebi Eserlerin Kullanımı. *Turkish Studies (Elektronik)*, s. 1939-1454.
- Kuzu, A. (2013). Veri Toplama Yöntem Ve Araçları. A. A. Kurt içinde, *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (s. 109). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Küçüköğlü, A., Albayrak, F., & Serin, N. (2020). Değerler Eğitimi Bağlamında Türkçe Dersi: Program ve Ders Kitaplarının Karşılaştırmalı İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*.
- Öncül, R. (2000). *Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Öz, G. (2012). *İlköğretim Sekizinci sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Özer, B. (2019). Karakter ve Değer Eğitiminde Rol Model Olarak Öğretmen. B. Özer içinde, *Karakter ve Değerler Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özer, B., Kalkan, A., Aksoy, C., Deniz, A., & Koktaş, A. (2022). Temel Eğitim Ders Kitaplarının Dini Kavramlar ve Semboller Açısından İncelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*.
- Özbay, M., & Karakuş Tayşi, E. (2011). Dede Korkut Hikâyeleri'nin Türkçe Öğretimi ve Değer Aktarımı Açısından Önemi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, s. 21-31.
- Spillman, L., & Strand, M. (2013). Interest-Oriented Action. *Annual Review of Sociology*.
- TDK. (2023, 1 20). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. Güncel Türkçe Sözlük: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Topbaş, G. (2019). *6. Sınıf Türkçe Ders Kitabının değerler Bakımından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Türkben, T. (2019). Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin İlettiği Değerler Açısından İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, s. 508-526.
- Veugelers, W., & Wedder, P. (2003). Values İn Teaching. *Teachers and Teaching Theory and Practice*.

- Yaman, E. (2016). *Değerler Eğitiminde Yeni Ufukları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yaman, H., Taflan, S., & Çolak, S. (2009). İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, s. 107-120.
- Yazıcı, K. (2006). Değerler Eğitimine Genel Bir Bakış. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, s. 499-522.
- Yılar, R. (2016). İlettiği Değerler Açısından İlkokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinler Üzerinde İncelemeler. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Yurt, G., & Arslan, M. (2012). 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Şekil-İçerik-Metin Yönünden İncelenmesi: Zambak Ve Pasifik Yayınları Örneği. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 317-327.